

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Szerda, 1935. október 23.
236. szám.

Aki utoljára nevet...

A belpolitikai közvélemény élénk érdeklődéssel figyeli azokat az eseményeket amelyek november hó 14-ike körül forronganak. Erre az időpontra jelentettebe ugyanis a nemzeti-parasztpárt országos felvonulását és demonstrációját Bucurestiben: felvonul a kormány ellen és demonstrál a kormány belpolitikája ellen. Mihalache, a nemzeti-parasztpárt vezére, ez értelemben már több ízben szóított a tömegekhez az ország különböző részeiben és így tudjuk mi is, hogy a növekedő drágaságot, a külföldi pénzügyi tárgyalások nehézségeit éppugy fegyverként szögezi a párt a kormány mellé, mint a hibás külkereskedelmi rendszer, vagy a belföldi adóintézkedések legutóbbi újításait. Mihalache kétszáz ezer parasztról beszél, akiknek találkozókat adott Bucurestiben november 14-ikére s így érthető, hogy mindaz a sürgős-forgás, mindaz a sokféle tanácskozás és megbeszélés, ami most a politikai berkekben folyik, azzal a kérdéssel áll összefüggésben: mi is lesz tehát november 14-ikén Bucurestiben...?

A belügyminisztérium minden valószínűség szerint megadja a gyülekezési engedélyt a nemzeti-parasztpártnak a behirdetett napra. Eltekintve attól, hogy a kivételes rendelkezések módját nyuítanak a kormány számára, hogy óvintézkedéseket fogantossintasson az esetleges kilengések meggátolására, tudomásunk van arról is, hiszen maga a belügyminisztérium tette közzé, hogy Incullet belügyminiszter megegyezett Mihalacheval, hogy mit csinálhat és mit nem csinálhat november 14-én Bucurestiben a nemzeti-parasztpárti tömeg. Feltűnő az is, hogy nemcsak a nemzeti-parasztpárttal jött létre a rendre vonatkozó megegyezés, hanem a nemzeti keresztény-párttal is, melynek vezére Goga Octavian és lelke a tiszteletreméltó Cuza, kinek ifjonti gondolatai olyan alaposan rácsafolnak szakállá fohérségére. Nem nehéz kitalálni, hogy amikor az ország egyik legszélsőségesebb elveket valló pártjának gyülekezési engedélyt adnak november 14-ikére Bucurestibe, hogy ott Cuza és Goga urak vezérlésével kiagitálják magukat, az engedély mögött ott lappang a háttérben az az őszinte kívánság is a kormány részéről, hogy hátha-hátha egymás nagygyűléseit zavarja össze a két ellenzéki párt és Goga fajvédelmi apostolai jól megmondják a véleményüket Mihalache hiveinek, akik nem átalottak az utóbbi időben arra is hivatkozni, hogy el tudják képzelni a kormányzás munkáját az ország népkisebbségeivel együtt, nem kizárólag csak ellenük... A nagyeros Toldi Miklósi példájára, így verné agyon az egyik farkassal a másikat a kormány taktikája, hogy a belügyminiszter annak a harmadiknak maradjon a fórumon, aki a legvégén nevet...

Minket, kisebbségi polgárokat ésdeskeveset érdekel az ellenzéki pártok marakodása a hatalom koncaért, hiszen közel kétévized tapasztalatai arról győzték meg mindnyájunkat, hogy különösebb jótéteményeket nem várhatunk az egymástkövető változásoktól. Ellenkezőleg: csak örülhetünk, ha olcsó mintára

Mussolini új feltételei a keletafrikai háború megszüntetésére

Október 31-ig akarják elintézni az olasz—abesszin viszályt — Állítólag közvetlen béketárgyalások kezdődtek Etiopiában

Hoare angol külügyminiszter beszéde Anglia szerepéről

A béke munkája lassan és körülményesen halad előre. Illetékes olasz körökben nem bíznak abban, hogy az angol-olasz viszály likvidálására irányuló diplomáciai erőfeszítések egyhamar eredményre vezetnek. Az utóbbi napok diplomáciai eseményei kétségtelenül megkönnyítették az eszmecserét, azonban egyelőre nehézségeket okoz az a körülmény, hogy két feltételnek minden körülmények között eleget kell tenni: ki kell elégtetni a Népszövetséget és a négust. Ebből a szempontból nézve a dolgokat, Angliának csak tanácskozó szerepe lehet mert az eljárás ebben az ügyben elsősorban a Népszövetséget illeti.

Olaszország területi igényei Abessziniában

Londonban az utolsó napok diplomáciai tárgyalásai után előnyösen itélik meg a helyzetet. Angol politikai körökben különösen a Mussolini—Drummond tárgyalásokat értékelik sokra. Ezen tárgyalások folyamán Mussolini bizonyos célzásokat tett arra vonatkozólag, hogy a keletafrikai háború gyors befejezése bizonyos körülmények között lehetséges volna. A Laval-féle javaslat, — hang sulyozta Mussolini az angol nagykövet előtt, — nem rossz, azonban bizonyos hibái vannak. A Duce közölte az angol nagykövettel, hogy Párisban ellenjavaslatokat terjeszt elő.

Az egyik nagy angol lap értesítése szerint Mussolini már meg is tette ellenjavaslatait Lavalnak. Ezek a javaslatok a következők: Olaszország népszövetségi megbízatást kap a Tigré, Haussa, Ogaden és Harrar tartományok feletti közigazgatásra, a megmaradt Abesszinia ügyeit pedig egy nemzetközi, an-

gol, francia és olasz tisztviselőkből álló hatóság szervezné ujja, az etióp hatóságokkal karöltve. Az angol nagykövet egyébként tegnap közölte Suvichal, hogy

a Párisban előterjesztett ellenjavaslatok nem találtak London osztatlan tetszésével.

mire az olasz külügyi államtitkár célzásokat tett arra, hogy a Duce bizonyos körülmények között hajlandó követeléseit mérsékelni, így az abesszin gvarmatok feletti mandátumjog kérdésében a Duce álláspontja korántsem végleges. Mint londoni politikai körökben tudják, az angol nagykövet ezt a választ elégtételnek vette tudomásul és a további tárgyalások során a Duce engedékenyebb magatartásának lehetőségét a Földközi-tengeri angol flotta csökkentésének problémájával hozzák összefüggésbe.

Az olasz—abesszin háború megszüntetésének lehetőségei

Megbízható római forrásból eredő jelentés szerint az eddigi megbeszélések során Olaszország és Anglia között elvi megállapodás jött létre és ennek értelmében Libiából, valamint a Földközi-tengerről kölcsönösen visszavonják a haderőket. A római tárgyalások egyébként most már nem az angol—olasz viszály likvidálását célozzák elsősorban, hanem a keletafrikai háború befejezésének lehetőségeiről folynak. Anglia és Olaszország közötti helyzet enyhülésének jele, hogy tegnap hetek óta első ízben történt meg, hogy Tyne kikötőjében nagyobb szénrakományt hajóztak be Olaszország számára.

A francia kormány tagjai ma délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelynek lefolyásáról a következő hivatalos közleményt adták ki:

nem minket állítanak oda bünbakul olyan hibák vezeklésére, melyet mások követnek el az államháztartás kárára. Ameddig egy párt a hatalomra jutva, nem bizonyítja be tényekkel, hogy valóban a mi boldogulásunkat is akarja a saját párthiveinek boldogulása mellett, addig nem adhatunk hitelt a csábos ellenzéki szölamoknak sem, és nem érdekel bennünket oiyasfajta rezsimmváltozás, mely a tömegek lélekszámára alapozza aktualitását. Kétes sikerű taktika a legendás Toldi taktikája is, mert

Laval miniszterelnök a minisztertanács ülésén részletesen beszámolt az olasz-abesszin viszály ügyében folytatott tárgyalásairól. A

hiszen, ha nem sikerül az egyik farkast nyakoncsipnie, ugyanbizony mit kezd egyszerre mind a kettővel... A november 14-iki terminus fogja eldönteni, hogy melyik párt követett jó taktikát a maga uralomvágyaktól fűtött érdekekben: mi azt az időpontot kell, hogy kívárujuk kitartással, összefogással és önerőnk tudatában, amely az ittélő magyar kisebbségek számára is meghozza a tényleges érvényesülés és teljes közéleti aktivitás megtisztult légkörű belpolitikai rezsimmváltozását.

minisztertanács egyhangúlag helyeselte és jóváhagyta Laval miniszterelnöknek az ellenségeskedések megszüntetése érdekében kifejtett tevékenységét. Beszámolójában hangzott a

Da Vinci gróf titokzatos szerepe Addis-Abeában

A Daily Mail római jelentése szerint nagy erőfeszítések történnek, hogy az olasz-abesszin viszályt simán intézhessék el, még pedig október 31-ig, a megtörtélt intézkedések határideje előtt. A Daily Herald szerint Mussolini miniszterelnök a következő feltételek mellett hajlandó megkezdeni a tárgyalásokat:

1. Anglia csökkenti a Földközi-tengeri hajóraját.
2. A Népszövetség elhatalasítja a megtörtélt intézkedések alkalmazását.
3. Olaszországnak megengedik, hogy megszállítsa helyzetét az eddig meghódított abesszin területeken.

A Daily Herald szerint a Népszövetség hívei aggodalommal látják, hogy Anglia álláspontja gyengülni kezd Mussolini miniszterelnökkel szemben. Állítólag ellentétek merültek fel Hoare angol külügyminiszter és Eden lord angol népszövetségi miniszter között, aki Genfben fiatalos hévvel túllépte a kapott utasításokat.

Politikai körökben arról beszélnek, hogy az olaszok közvetlen tárgyalásokat kezdtek Etiópiában az abesszin kormány küldöttjeivel. Napok óta tartja magát az a hír is, hogy De Vinci gróf olasz követ különös maradásának az az oka, hogy Mussolini diplomáciai szerepet szánt neki a már folyamatban levő, vagy megindítandó diplomáciai tárgyalásokban.

A császárt és az abesszin kormányt egybéként nagyon elkeseríti Laval miniszterelnök meleg olasz barátsága, amely Franciaország és Abesszinia között feszültséget okozott. Ezt fokozza, hogy a franciák Diredua körül semleges területet követelnek azon a címen, hogy a francia alattvalók légitámadás esetén, odamenekülhessenek.

A News Chronicle felvilágosításokat kér az angol kormánytól arról, igaz-e, hogy Laval miniszterelnök közvetítésével tárgyalások folynak Abesszinia feldarabolásáról.

Az olasz-abesszin-viszály a magyar külügyi bizottság előtt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház külügyi bizottsága ma délelőtt ülést tartott. Az ülés tárgya a külpolitikai kérdések megvitatása volt. A bizottság ülésén megjelent Gömbös Gyula, a magyar kor-

miniszterelnök, hogy a tárgyalások már is enyhülésre vezettek a nemzetközi helyzetben. Ezután elfogadta a minisztertanács a fegyverkereskedelemre vonatkozó törvényjavaslatot.

Az olasz offenzíva nagy sikere a déli fronton

Abesszinia felé teljes erővel folynak a fegyver- és hadianyagszállítások. A német lapok addis abebai tudósítói közlik, hogy az angol kormány két millió font sterlinges hitelt nyújtott a négusnak, illetve két millió font értékű fegyvert és hadianyagot szállít Abessziniának. Fokvárosi jelentés szerint az ottani rendőrség letartóztatta Dewett volt bur tábornok unokáját, aki önkénteseket toborzott, azzal a szándékkal, hogy Eritreába utazik és ott felkínálja szolgálatait az olasz hadak főparancsnokságának. Az angol hatóságok figyelemztették, hogy cselekedete nem egyeztethető össze az állampolgári hűséggel, akkor, amikor Anglia feszült viszonyban áll Olaszországgal. Dewett erre egy nyilvános gyűlésen felszólalt és olyan hangon beszélt, amelyet az ügyesség hazaárulásnak minősített és elrendelte a bur tábornok unokájának a letartóztatását.

Az olasz offenzíva nagy sikere a déli fronton

Abesszinia felé teljes erővel folynak a fegyver- és hadianyagszállítások. A német lapok addis abebai tudósítói közlik, hogy az angol kormány két millió font sterlinges hitelt nyújtott a négusnak, illetve két millió font értékű fegyvert és hadianyagot szállít Abessziniának. Fokvárosi jelentés szerint az ottani rendőrség letartóztatta Dewett volt bur tábornok unokáját, aki önkénteseket toborzott, azzal a szándékkal, hogy Eritreába utazik és ott felkínálja szolgálatait az olasz hadak főparancsnokságának. Az angol hatóságok figyelemztették, hogy cselekedete nem egyeztethető össze az állampolgári hűséggel, akkor, amikor Anglia feszült viszonyban áll Olaszországgal. Dewett erre egy nyilvános gyűlésen felszólalt és olyan hangon beszélt, amelyet az ügyesség hazaárulásnak minősített és elrendelte a bur tábornok unokájának a letartóztatását.

Az abessziniái harctér déli frontján egyébként hétfőn hajnalban megindult az olasz offenzíva. Az olasz csapatok a Vebi Síbéli völgyében áttörték az abesszin vonalat és erős légi bombázás után elfoglalták a déli front egyik legfontosabb háromszögét: a Vebi Síbéli és Tapan folyók egybetorkolásától a vidékét.

Az olaszok most már elhagyták a szomáliföldi síkságot és 200—300 méter magas dombok vidéken nyomulnak elő a Tapan völgyében Harrar felé. Az olasz hivatalos jelentés szerint az olasz csapatok véres harc után elfoglalták a daguerrei erősséget, amelyet előbb né olasz repülőgép bombázott. A mintegy egy órai bombázás alatt öt olasz repülőgép sérült meg.

ha egy tehetséges növendéknél hevenyészett és feleletes munkát észlelt. De szellemes megjegyzéseivel, kedvesen ironikus humorával sok kedves és felejthetetlen órát szerzett azoknak, akik szerencsések voltak közelébe kerülni. Nagy derűtséget keltett egy alkalommal, mikor Liszt hanyag növendékét tréfás komolysággal így fedte meg:

„Ugy látszik Bösendorfer a billentyűket túl közel helyezte egymáshoz”, vagy „A hangokból, amiket maga előadás közben elejt, én egy egész hangversenyműsort tudnék összeállítani”.

Amikor először játszottam a mester előtt — meséli Thomán — megkérdezett, hogy ez ideig hol tanultam. — Kassán — feleltem. Aztán az ő F-moll etüdjét játszottam el. Hamarosan kiderült azonban, hogy egyes részeket nem tanultam kellő figyelemmel. Ekkor hozzám hajolt Liszt és tréfásan megjegyezte:

„Ugy látszik ez egy kassai kiadás”. Liszt nem alapított egy általánosan elfogadott zenepedagógiai rendszert. Tanítási módszere tisztán egyéni volt. A gyakorlati siker bizonyítja eljárása célszerűségét. Az utóbbi évtizedek legnagyobb zongoraművészei majdnem mind az ő növendékei voltak. Így Bülov, Rosenthal, Sofie Menter, d'Albert, Stavenhagen, Sauer stb.

Lisztnek utolsó éveiben három lakhelye volt. Karácsonytól husvétig Budapesten élt. Innen Weimárba utazott és októberig ott időzött. Majd Rómába ment ahol születésnapját életének nagy és felejthetetlen szerelme, Sayn-Wittgenstein hercegnő társaságában töltötte.

A növendékek mindenütt tömegesen sereglettek Liszt Ferenchez s ő olyan jóságos és szeretettel reméltó volt, hogy ritkán tudott kitérni s így nem csoda, ha növendékei sorában nagyon sok tehet-

MEGNYILT

Arad legmodernebb kozmetikai intézete

SALON „ESTETIC”

Str. Alexandri No. 7.

Kézi- és villanymassázs, legmodernebb arcpakolások, helyi fogasztás, új berlini módszer szerint, szakorvosi felügyelet alatt

kvare- és diathermia

arokrétek stb. 5520

Rendkívül előnyös árak!
Özv. Glesinger Jenőné és Krenil Anci.

Károly és Törley Bálint vettek részt, majd a felszólalások után előbb Kánya Kálmán, utána pedig Gömbös Gyula válaszolt.

A bombázás után a bennszülöttekből álló olasz csapat Delava ezredes vezetésével megtámadta az abesszin megerősített állásait és minden ellenállása dacára sikertült őket legyőznie.

Az abesszin csapatok szétszórták, akik ötven halott hátrahagyásával elmenekültek.

Az olaszok vesztesége 14 halott és 40 sebesült volt. A harc érdekessége, hogy mindvégig zuhogó esőben folyt le. Ugyancsak az olasz főhadiszállás hivatalos jelentése szerint a feldehírt uton levő olasz repülőgépek hétfőn déli előtt elérték a Tana-tó közelében lévő Gondar városát és átrepíttek a tó fölött.

Az abesszin amazonok elindulnak a harctérre

Addis-Abeában tegnap délután egy katonai díszszemle során elvonultak a császár előtt az amazon-csapatok. Két zászlóalj női csapat vett részt a katonai menetben. Az amazonok harcszerűen voltak felfegyverkezve. A két zászlóaljhoz két gépfegyverosztály is tartozott, amelynek katonái szintén amazonok.

Az ezerötszáz főnyi női csapat a legközelebbi napokban harctérre indul.

A négus egyébként az olaszokhoz átpartolt vejenek. Gugsza hercegnek minden vagyonát elkobozta és Nagas-nak, Gugsza egyik rokonának adta. Elhatározta a négus, hogy válaszul Gugsza hercegnek Tigre-tartomány kormányzójává történt kinevezésére, a tartományt szövetséges királysággá nyilvánítja. A tigreji királyi trón várományosául Seyum herceget tekinti a császár.

Liszt Ferenc mint zenepedagógus

Irta: ERÉNYI IRÉN

Október 21-én kezdődtek Budapesten a Liszt-év alkalmából megrendezett zenei ünnepek, melyeket a legnagyobb zeneköltő halálának ötvenedik és születésének százhuszonötödik évfordulója alkalmából egy esztendőn keresztül ünnepelek.

A magyar nemzet nagy fia: Liszt Ferenc, mint egy káprázatos üstökös ragyogta be a magyar géniusz egét. Kevesen vannak már életben, akik azzal dicsekedhetnek, hogy a Mester növendékei voltak. E kevesek közé tartozik Thomán István, a Budapesti Zeneművészeti Főiskola nyug. tanára, a híres zongoraművész, aki huzamosabb ideig élt Liszt Ferenc közvetlen környezetében és mellette állott akkor is, amikor a nagy Mester bayreuthi betegágyán kilehelte lelkét.

Thomán István mindig lelkesedéssel beszélt Liszt Ferenc csodálatos zsenijéről, mely nemcsak alkotásaiban, hanem tanítási módszerében is megnyilvánult. A tanítvány sajátosságait mindig tisztelőtlen tartotta meg a technika háttérbeszorítása árán is. Fáradságot nem kímélve csiszolta a tehetséges növendékeket és sok magyarázat helyett, leült a zongora mellé és eljátszotta a darabot. Akkor értette meg a növendék annak valódi lényegét. Kevésbé tehetséges tanítványával Liszt nem foglalkozott sokat. Nagy eset volt, ha egyáltalán valami megjegyzésre méltatta őket. De minél gyakrabban szakított félbe valakit, minél gunyosabb megjegyzésekkel illette, annál nagyobb volt érdeklődése iránta. Roppan ingerült és izgatott lett,

ségtelen is akadt. Rómában azonban a Pincio alján csak kevés kiválasztott növendéke kerülhetett a közelébe. Itt aztán a zene kiváltságosait, a muzsika felkent művészeit olyan felejthetetlen zeneoktatásban részesítette, mely egész életükre és művésztük kialakulására nagy hatással volt. E kiválasztottak között volt Thomán István is, a mester legkedvesebb növendéke, aki a délelőtti zeneórákra úgy várt a többiekkel együtt, mint a kinyilatkoztatásra. A Mestert növendékei báványozták, zsenije lenyűgözte és elkápráztatta őket. Szikrázó szelleme, alkotó zsenije s a teremtés isteni adománya, mint valami csodálatos belső sugárzás ömlött el rajta. Délután Liszt Ferenc kártyázott növendékeivel. Whist volt a kedvenc játéka. Bár nem játszottak pénzben, a Mester gyermekes kedélye vigasztalanul elborult, ha veszített a játékban és sugárzott az örömtől, ha neki kedvezett a szerencse.

Mikor Thomán István első önálló koncertjét adta, leírhatatlanul izgatott volt. Ezért Liszt nagyon neheztelt kedvencére, mert szerinte egy művésznek, mint a művészet felkent papjának és nem, mint vádlottnak kell a közönség elé állni.

Utolsó éveiben nagyon kimerült és fáradt volt már, de vándoréletét nem hagyta abba. Az alkotáshoz kellett neki a változatosság, Róma az örök város áhitatot adott és elmélyülést, Budapest az otthon volt, ahonnan friss erőt és eleven lüktetést lehetett meríteni és fel lehetett melegedni a szeretet bensőséges tüzeiben.

Bayreuthban a hűség tanítvány, Thomán István fogta meg a halódó Liszt Ferenc kezét és ő csukta le a megtört szemeket, melyek utolsó pillantással egy Bösendorfer billentyűt simogatták meg szerető gyöngédséggel.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint Laval miniszterelnök már megkapta Mussolininél azokat a feltételeket, amelyek mellett

Olaszország hajlandó leme megszüntetni Abessziniában a további hadműveleteket.

Az olasz kormány feltételeit eddig hivatalosan nem közölték a nyilvánossággal, de elterjedt hírek szerint, azok nem sokban változnak azoktól, amelyeket Mussolini olasz miniszterelnök még az ellenségeskedések megkezdése előtt hangoztatott. Eszerint az olasz kormány feltétlenül kívánja venni Tigret, ezen kívül Ausa, Harrar és Ogaden tartományokat, míg azt kívánja, hogy a megmaradt abesszin területek felett az abesszin kormány mandátumot biztosítson Angliának. Franciaországnak és Olaszországnak, de ebben a mandátumban az olasz meghatalmazottaknak vezető szerepet kell juttatni.

Arany vívészégi érem egy hős abesszin asszonynak

A londoni lapok addis abebai jelentése szerint a császár külön futárral arany vívészégi érmét küldött egy Mafta nevű abesszin nőnek. Mihail tábornok feleségének. A tábornok a Dono körüli erődök építését vezette és egy ízben felesége észrevette, hogy messziről olasz előőrsek jelentkeznek. A tábornok egy közeli erdőszéligbe menekült és felesége nem tudta rávenni, hogy férje a rendelkezésére álló abesszin katonákkal szembeszálljon az olaszokkal. Erre az asszony ösvérre ült és a csapatokkal megtámadta az olasz előőrseket.

Addis abebai jelentések szerint végre sikerült helyreállítani a telefonösszeköttetést, amelyet Gugsza herceg átpartolásakor megsérült és amely az addis abebai császári palotát kötötte össze a Makale körül táborozó abesszin főhadiszállással. Az első beszélgetést

a császár folytatta Seyum herceggel. A herceg újból hűséget esküdtt urának, de megesküdt arra is, hogy felkutatja Gugsza herceget és ahol éri, megöli.

Hoare külügyminiszter nagy békebeszéde az angol alsóházban

„Feleslegessé kell lennünk a gazdasági megtorlásokat”

Londonból jelentik: Az angol alsóház ma délután majdnem teljes számban összegyűlt, hogy meghallgassa Sir Samuel Hoare külügyminiszter beszédét a világpolitikai helyzetről. Feltűnt mindjárt az ülés elején, hogy Landsbury, a munkáspárti ellenzék lemondott vezére, a baloldali padosorokból a középre ment és ott foglalt helyet.

Hoare külügyminiszter először Henderson Arthurt, a leszerelési értekezlet nemrég elhunyt elnökét parentálta el szép szavakkal, majd az olasz—abesszin viszály ügyére tért át.

Amíg az események gyorsan változtak, politikánk változatlan maradt. A Népszövetség iránti hűségünktől sohasem térünk el. Az a tény, hogy Anglia nem hajlandó új kötelezettségeket vállalni bizonyos feltételek bekövetkezése esetén, azt a téves benyomást keltették a külföldön, hogy Anglia eljárása konkrét esetekben mindig határozatlan. Akik azonban így gondolkodtak, azok nem értették meg, mennyire hiszünk mi a Népszövetségben, mint az új világrend alapjában és hogy a Népszövetség feladata meggyőződésünk szerint nemcsak a háború megakadályozása, hanem a háborús okok kiküszöbölése is. A Népszövetséget Anglia és a kontinens közötti intézménynek tekintjük és ha ez a hid gyengül, vagy összeomlik, akkor az összeköttetés köztünk és a kontinens között nehezzé, sőt esetleg veszélyessé is válik. Ezt igyekeztünk a világgal megértetni és magyaráztuk a Franciaországnak küldött legutóbbi jegyzékünkben is. Állandóan az alapokmány szellemét igyekeztünk érvényesíteni. Közben nem hunytunk szemt az elhangzott bírálatok és tévedések, a gyöngeségek és habozások előtt. De el kell ismerni, hogy

a Népszövetség soha nem bizonyította be annyira életképességét, mint most.

Nehezen hozta meg a Népszövetség a határozatokat, de nem szabad elfelejteni, hogy 51 tagállam elhatározását kellett megszerezni.

Mindent el kellett követni azoknak, akik bíznak ebben az intézményben, mert nem várhatunk csodát egy olyan intézménytől, amely rövid fennállása alatt minden idők legsúlyosabb teherpróbáját kellett hogy viselje.

Ha a Népszövetség és egyik leghatalmasabb tagja között merül fel vita, akkor természetesen látszik, hogy reménytelennek nyilváníthatjuk a helyzetet. Azt hinnénk, hogy egy ilyen vitában tényleg nem lehet a népszövetségi alapkormány fontosabb szakaszait alkalmazni. Anglia helyzete súlyos volt, mert nem akart nem kívánatos gazdasági bonyodalmasokat teremteni.

Nem lett volna bölcs dolog félreállni és elbukni hagyni a Népszövetséget anélkül, hogy erőfeszítéseket ne tennénk egy szerencsétlenség elhárítására.

Ha a Népszövetség elbukik, sőtét korszak következik ismét az egész világra. A század elején az a csatakiáltás futott végig a kontinensen: „A hatalom, vagy a bukás!” Most pedig azt mondja a világ: „A béke, vagy a pusztulás”.

Akik a Népszövetség sírját ássák meg

Beszéde további részében azokkal a bírálatokkal foglalkozott, hogy Anglia túlzott szerepet vitt a genfi megbeszélések és elhatározások során. Kijelentette, hogy ennek a regénynek egyszer már véget kell vetni. Eden lord, az angol kormány népszövetségi megbízottja a legkiválóbb módon képviselte Anglia érdekeit. De Anglia képviselője sohasem ismételt másodrendű szerepet semmilyen nemzetközi tanácskozásban. Beszédében továbbá utalt arra, hogy voltak a viszályt szítók között olyanok is, akik azt állították, hogy Anglia önző célokra akarja kihasználni a Népszövetséget.

Akik ilyen hazuságokat terjesztenek, azok a Népszövetség sírját ássák meg.

De visszautasította azokat a bírálatokat is, amelyek mulasztással vádolták Angliát. Kifejtette ezután, hogy már a stresai értekezleten az angol és az olasz kiküldöttek között több ízben volt szó az

ODOL

FOG PÉP

A mindennapi szájpolás ODOL FOG PÉPPEL megakadályozza a kellemetlen szájszag képződését és a fogak csunya megsárgulását.

Az ODOL FOG PÉP összetétele enyhe és nem támadja meg a fogzománcot.

Valódi teherrel teszi a fogakat

abesszin kérdéssel. Az olasz kormány ismerte az angol kormány felfogását és ismételtelen kifejezték az angol küldöttek, hogy a viszály barátságos elintézését kívánják. Az aggasztó válság folyamán volt idő a súlyos habozásokra és tépelődésekre. Meglepő — mondta Hoare — hogy a Népszövetség a nagy nehézségek ellenére is megállapodott az együttes eljárásban.

Az angol külügyminiszter ezután a katonai megtorlások kérdéséről emlíkezett meg.

A katonai megtorlások kényes kérdésének feltétele az együttes megegyezés Genfben, ami eddig sohasem valósult meg. Már pedig a katonai megtorlásokat csakis együttesen lehet alkalmazni.

Genfben azonban eddig sohasem volt szó katonai megtorlásokról.

Most a tizenegyedik órában meg kell teremteni a békét

Ezt nyomatékosan jelentem ki, miután a megtorló intézkedéseket ugylátjuk itthon és a külföldön is sokan félreértették. Az angol kormány kezdetől kijelentette, hogy teljesíti a népszövetségi kötelezettségeit, de nem hajlandó semmi szín alatt elszigetelt eljárást követni. Laval francia miniszterelnök is több ízben elismerte, hogy sohasem ajánlottunk Franciaországnak katonai rendszabályokat. *Csak lelkiismeretlen izgatók állítják, hogy háborúra készültünk.* Kerülni igyekeztünk olyan eljárást és viszályt, ami meghosszabbíthatja a háborút és növelhetné a veszedelmet. Kijelenti ezután, hogy még csak elvakultsággal sem lehet vádolni az angol kormány politikáját. Ő maga volt az első európai államférfi, aki jogosnak ismerte el Olaszország terjeszkedési és gazdasági fejlődése iránti követelését. Egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy megoldást keressen a Népszövetség, Olaszország és Abessziniá számára. Olaszország még tagja a Népszövetségnek, amit örömmel üdvözöl.

Vajon nem tehetjük-e most, a 11.ik órában feleslegessé, hogy tovább menjünk a gazdasági megtorlások göröngyös utain régi barátunk és volt szövetségeseink felé.

Nem akar reményeket keltetni és alaptalan aggodalmakat ébresztetni. Csak annyit tud, hogy a világ óriási fontosságú kísérleteket folytat. Most először kísérletezünk a nemzetközi életben együttes eljárással. A siker óriási nyereséget jelentene a világbéke számára, a kudarc pedig nagy csalódást okozna azoknak, akik ki akarják küszöbölni a háborút.

Szemünk meddő tekintettel kémleli a jövőt — fejezte be beszédét. — Ezért tiszta szívvel kívánjuk, hogy mielőbb találjuk meg a kivezető utat a gyűlöletes vitából.

Hoare nyolcvan perces beszédét többször megszakította a képviselők általános tetszése és éljenzése.

Képkerekezés modern, tiszta lából (nem gipsz) a legolcsóbban **M. Vajda** succ. **PAULINA KRAUSZ** Színházépület

Kiméretlen záróra-razziák Aradon

Megértést várnak a hatóságoktól a kereskedők

A kereskedőtársadalom egyik legsúlyosabb problémája a záróra kérdése. Kétségtelenül a városi közönség szokásaihoz tartozik, hogy rendszerint este félhét, háromnegyed hét körül indul bevásárló körútra. A kereskedő, akinek a délutáni órákban ugyszólván semmi dolga nincs, éppen a záróra előtti negyedórakban halmozódik túl munkával és szembe találja magát azzal a súlyos problémával, hogy a záróra való hivatkozással, vagy ki kell ufasítania vevőit, vagy pedig meg kell szegnie a zárórendeletet.

Megállapítható, hogy a hatóságok a legcsekélyebb megértéssel sem viseltetnek az amúgy is súlyos gondokkal küzdő kereskedőtársadalommal szemben, amit a nap-nap után történő, kiméretlen záróra-razziák is bizonyítanak. Tegnap, az esti órákban is több aradi kereskedőcéget kerestek fel a rendőrségi tisztviselők és megállapították a kihágást, amiért a már bezárt üzletben több kabátban lévő, indulásra kész alkalmazottat találtak. Meglátogattak többek között egy tekintélyes cipőkereskedő-céget is, ahol ugyanez volt a helyzet. Beszéltek a szobanforgó cég főnökével, aki a következőket panaszolta el:

— Egy cipőkereskedő-cég különösen nehéz helyzetben van a zárórendeletet illetően. Manapság ugyancsak meg kell becsülnünk a vevőt, aki bennünket felkeres. A helyzet az, hogy egész nap ugyszólván semmi dolga nincs. Ezzel szemben hét óra felé némileg megelégnék az üzlet. Meg kell jegyezni, hogy ezek a vevők mind cipőt próbálnak, ami meglehetősen hosszú művelet. Könnyen megtörténhetik eközben, hogy eljön a 7 óra. Egyetlen kereskedő sem engedheti meg magának ma azt a luxust, hogy vevőit kiutasítsa üzletéből. A probléma megoldására a kereskedőtársadalom körében mozgalom indult meg, amelynek célja felhívni a közönség figyelmét a záróra nehézségeire és igyekezni rávenni arra, hogy a jövőben valamivel korábbi időpontban keresse fel az üzleteket.

Ez a helyzet jelenleg a záróra terén. Mint értesülünk, az aradi kereskedők tervehették, hogy felkeresik Bejan Romulus dr. rendőrkezeszt, akit megkérik arra, hogy a jövőben a rendőrség, tekintettel a súlyos gazdasági viszonyokra, több megértéssel viseltesse a kereskedőkkel szemben és a záróra után bizonyos rövidtartamu türelmi időt engedélyezzen az üzletek számára. Ugyanakkor a kereskedők a közönséghez is apellálnak és kérni fogják, hogy vásárlásaikat a jövőben valamivel korábban bonyolítsák le a záróra nehézségeire való tekintettel.

Nem Teodorescu Traian ölte meg Farcasanu asszonyt?

— A páris-bécsi expresszen történt gyilkosság szenzációs fordulata —

Galatiból jelenik: Érdekes vizsgálatot indított Galatiban a fővárosi vezérszolgabíró megbízásából Braescu komisár, a páris-bécsi expresszen elkövetett gyilkossággal kapcsolatban, amelynek néhány héttel ezelőtt Farcasanu bucaresti-i ezredes felesége esett áldozatul.

A világsajtó tudvalevőleg arról számolt be, hogy a bucaresti-i asszony meggyilkolásával Traian Teodorescu galati-i illetőségű volt egyetemi hallgatót vádolják. Ezzel kapcsolatban I. Teodorescu, a gyilkossággal vádolt kiscapott diák apja tanakkal bizonygatta, hogy fia, Traian Teodorescu szeptember másodikától egészen október 4-ig lakásán rejtőzött, mivel nem volt rendezve katonai szolgálata és letartóztatástól félt.

Apja azt tanácsolta neki, hogy jelentkezzen a hatóságoknál, hogy ne kelljen elviselnie tovább a gyilkosság gyanúját. Traian Teodo-

PÉLDÁTLAN FELJELENTÉS egy aradi nagykereskedő cég tízmillió csehkoronás kompenzációs üzlete miatt

A timisoarai feljelentő meg akarta akadályozni a nagy bor- és textilárucserőügylet lebonyolítását — A denuncians Bucurestiben és Prágában is feljelentette az aradi céget

— A Grosz és Róna-cég, amely évek óta csehszlovákiai textiláruc nagybani eladásával foglalkozik, a kontingensbehozatali engedélyek kiadásának megszigorítása miatt — éppugy, mint a legtöbb vidéki kereskedő — alig birt áruhoz jutni. Ezért elhatározta, hogy árucserengedélyt szerez, amely a cég egyik főnökének, Grosz Bélának kilenc hónapig tartó fáradozása után, az „Uninea Generala a Sindicatelor Viticole” erkölcsi támogatásával sikerült is. A kompenzációs engedély nemcsak Arad megye, hanem az ország más borvidéke pénzügyi forgalmának fellendítése szempontjából is nagyjelentőségű. Ugyanis a bucaresti-i és a prágai illetékes export-import hivatali fórumok közös engedélye alapján

10 millió csehkoronára értékű bornak Csehszlovákiába történő exportja ellenében pamufonalat és textilárut hozhat be. Tíz millió csehkoronára még a hivatalos árfolyam szerint is, mintegy 50 millió lej értéket képvisel.

Ennek felelősségéért, tehát 25 millió lejért kereskedelmi és ipari célokra szolgáló pamutot, 30 százalékaért textilcikkeket kell behozni. 20 százaléka pedig a régi árutartozások törlesztésére fordítandó. Az 50 millió lej értékű szeszestálból egyelőre 250 vagon borra és 25 vagon borpárlatra kapta meg az aradi cég a kompenzációs engedélyt és ebből augusztus 6-tól kezdve már 13 vagon exportált is a legnagyobb prágai borkereskedőknek, akik anynyira meg voltak elégedve a prima borokkal, hogy elismerő levelet küldtek. Grosz Béla a legutóbbi nagyértékű szállítmányokkal Prágába utazott, hogy a lebonyolítást ellenőrizze. A csehszlovák fővárosban megdöbbenve értesült arról, hogy

a csehszlovákiai földművelésügyi minisztériumba feljelentést küldött ellenük egy általánosan ismert, régi timisoarai szesz-nagykereskedő cég, amely azzal a súlyos váddal illette az aradi céget, hogy az engedélyezett kitűnő minőségű bor és borpárlat helyett selejtes, értéktelen árut szállított.

A teljes cégeljárással ellátott feljelentést a prágai földművelésügyi minisztériumban megmutatták az aradi nagykereskedőnek, aki azonnal tiltakozását jelentette be a vád ellen.

— A felháborító eset miatt — mondta munkatársunknak az aradi textilengrosista — azonnal hazautaztam Prágából és az ügy tisztázása végett nyomban a bucaresti-i földművelésügyi és kereskedelmi minisztériumhoz fordultam. Bemutattam a Prágában szerzett adataimat és kértem a vizsgálat sürgős elrendelését, hogy heblzonylthassam a denunció állítások alaptalanságát. Bucurestiben újabb meglepetés ért, mert ott arról értesültem, hogy a timisoarai cég oda is elküldte feljelentését. Erre én vezérfelügyelőnek Aradra való leköldetését kértem a vizsgálat azonnali lefolytatására. És kérésemet teljesítették is. Tegnapelőtt Aradra érkezett Barcanescu földművelésügyi minisztériumi vezérinspektor ur, aki helyszíni szemlét tartott az állami vegyvizsgáló hivatalban és a hivatalos adatokból ott megállapította, hogy a feljelentés alaptalan, mert mi, a mezőgazdasági kamarai származási bizonyítvány igazolása szerint, teljesen az engedélynek és a mintáknak megfelelő foktartalmu és minőségű bort, illetve borpárlatot szállítottunk Csehszlovákiába. A feljelentés azt is tartalmazza, hogy mi „ménesi vörösbort” néven adtuk el hasarabiai bort, holott az eredeti megrendelővel igazolása szerint egyszer ki-zárólag „hasarabiai” bort adtunk el és így azt szállítottuk, amit az engedély előírt.

— Barcanescu vezérfelügyelő ur a nálunk levő eredeti prágai elismerő levelekről és más okiratokról hiteles román másolatokat készített és azokat ma reggel magával vitte Bucurestibe — folytatta az aradi cég főnöke.

Az aradi cég azt is közölte még, hogy a vezérfelügyelő kijelentése szerint az illetékes felsőbb fórumok hivatalos rehabilitáló leírata a legrövidebb idő alatt megérkezik Aradra és ennek birtokában a cég törvényes úton vesz magának elégtételt a feljelentés miatt.

Egyébként a vezérfelügyelő felhatalmazása alapján a bort és borpárlatot ezután is akadálytalanul szállíthatja Csehszlovákiába és ez a nagyszabású export sokmillió eladást összehozhat az aradkörnyéki termelőket is. B. L.

Színház - Művészet

Az aradi színház megnyitó előadása

Szenzációsan igérkezik az 1935-36-os aradi színház évad

Napok óta szorgalmasan készül a színház, hogy november 2-án, szombaton este Lehár Ferenc világhírű operettje a „Mosoly országa” méltó legyen a megnyitóra.

Az aradi színház évadát a hó 25-én már megkezdik a próbákat új tagjaival, melynek főerősségei: Hinz Helly, Gábor Mara, R. Horváth Mici, Hegyi Lili, Bárdy Teréz, Dálnoky Dudus, Hegyessy Magda, Maguray Piroška, Juhász Joli, Róna Dezső, ifj. Szendrey Mihály, Felhő Ervin, Csermák Lajos, Székely Bálint, Forgács Sándor, Jávor Alfréd, Kozma Hugó, Halmágyi Harry, Szabó Gyula, Kun Dezső, Dálnoky István és id. Szendrey Mihály, Karnagy: Schlezák Elemér, ki az aradi rendőrzenekear élén fog érdemeket szerezni, míg Csányi Mátyás zeneszerző és dirigens az operák betanítása és 40 tagu vegyes karával nyújt majd elsőrendű élvezetet.

Az opera előadásokra, mint állandó vendégek Tiron Silvia a clujai Román Opera tagja és Dimitriu Galman a bucaresti-i Opera tagja vannak leszerződöttek.

Az 1935-36-os színház évad iránt város szerte szokatlánul nagy az érdeklődés.

Az 1935-36. évad első új szenzációs műsora a budapesti

TERÉZKÖRUTISZINPADON

Barátságos arcot kérek!!!

Mulatságos revü 25 képpben.

Konferálja: **Békeffi László.**

Irták: Nagy Endre, Békeffi László, Női Károly, Kövály Gyula, Vaszary János, Lőrincz Miklós, László Miklós, Luzeňszky Mária, Lóránth László, Kuti és Bárczi.

Főszereplők: Vaszary Piroška és Salamon Béla.

Uj színházi Uj székeket Uj donányzó! Ragyogó műsor Vasár- és ünnepnap délutáni előadások 4 órakor este műsorral. Olcsó helyvarakkal!

Tatarescu miniszterelnök tárgyalásai a fegyvergyárosokkal

Nagyfontosságú belpolitikai kijelentések előtt — Lázás készülődés november 14-re — Semmi esetre sem hosszabbítja meg a kormány a lakbórszerződéseket — A buzaexportból befolyó devizák sorsa

Bucurestiből jelentik: A jövő hét elején a miniszterelnökségen értekezletet tartanak a többségi képviselők és a kormány tagjai. Ezen az értekezleten nagyfontosságú kijelentéseket tesznek, amelyekben *kihangsúlyozzák a kormány és a liberális-párt közötti szolidaritást.*

A fegyverkezési miniszteriumban a Copşa-Mica-, Resita- és a Cugir-vállalatokkal köfendő szerződéseken dolgoznak. Ma délután a miniszteriumban **Tatarescu** miniszterelnök elnöklése alatt értekezletet tartottak, amelyen megjelent **Paul Bejan** államtitkár, **Gelu Petrescu** tábornok, **Tanasescu** tábornok és a belföldi fegyveripar számos képviselője. A miniszterelnök ezután a fegyvergyárosokkal a pénzügyminiszteriumba ment, ahol **Antonescu** pénzügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket.

A nemzeti-parasztpárt **lázasan készül** a november 14-iki nagygyűlésre. A Lupta szerint a felvonulás pontos tervezete már elkészült. A lap úgy tudja, hogy a nagygyűlésre legalább 100 ezer paraszt érkezik a fővárosba. A párt vezetősége elhatározta, hogy az eredeti tervben semmit sem változtat és *arról szó sem lehet, hogy a nagygyűlést elhalassza.* A mára beharangozott találkozás **Inculet** belfügyminiszter és **Mihalache** között nem történt meg. **Mihalache** még mindig Topoloveniben van.

Beföltik a Banca Nationala két igazgatói állását

Kedd este **hét órakor** minisztertanács volt, amelyen a legközelebbi parlamenti ülésen előterjesztendő törvényjavaslatokat tárgyaltak le. **Tatarescu** miniszterelnök befejezte szabadságát és visszatért a fővárosba. Szabadsága alatt a parlament megnyitását elhangzó trónbeszédet dolgozta ki, amely a liberális kormány két évi munkájáról szól és bejelenti, hogy a kormány a harmadik évet a fegyverkezés befejezésére fordítja.

A közel jövőben, — mint beavatott körök tudják, — sor kerül a Banca Nationalánál megüresedett két igazgatói állás betöltésére, a fontos pozíciókba **Otoin** és **Negura** földművelésügyi államtitkár kerül. **Negura** távozásával kisebbmértvű átalakulás lesz a kormányban.

Az esti órákban ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága, amely elhatározta, hogy a buzaexportból befolyó devizákat teljes összegükben szabad devizákként a Banca Nationalánál helyezik el. A régi szerződéseket teljes mértékben betartják.

Elhatározták, hogy véleményezést kérnek a Banca Nationalától a külföldön tanuló diákok devizakérelmei, valamint a külföldi vállalatoktól.

Fantasztikus hírek egy Németországban lefartóztatott francia nőről

Párisból jelentik: A francia lapok napokon keresztül nagy cikkeket irtak egy **Wilhelme** nevű francia állampolgárnőről, aki Elzászból származik és aki legutóbb Németországba utazott rokonai látogatására és ott a nemzeti-szociálisták elrabolták és fogságba vetették. A cikkek szerint az asszony utoljára Badenben volt és ott történt vele a kellemetlen kaland. A cikkek alapján a francia külügyminiszterium érintkezésbe lépett a német hatóságokkal. Berlinből most jött meg a válasz, amely közli, hogy az asszonyt teljesen letartóztatták, még pedig azért, mert az utóbbi időben nem kevesebb mint negyvennégyezer nagvobb márkáért csempészett Németországból Franciaországba.

latoknak tartozó lapvállalatok kérése ügyében. A bizottság a kenyér árának ügyét is tárgyalta és azt határozta, hogy mindaddig nem járul hozzá az áremeléshez, ameddig a buza értékesítésével foglalkozó bizottság jelentése be nem érkezik.

A lakbórszerződések meghosszabbításának kérdésével foglalkozva, a bizottság kimondotta, hogy semmi esetre sem hosszabbítja meg azokat, csak az ugynevezett Vadul Comercial-t iktatja törvénybe.

Megállapította a bizottság, hogy az országban levő buza készletek teljesen elegendők a belföldi szükségletek kielégítésére.

A kormány tagjai között vita keletkezett az ülés folyamán a szőlőgazdaság átszervezése, valamint a mezőgazdaság támogatása ügyében. Végül kimondotta, hogy legfelsőbb gazdasági bizottság létesül, amelynek tagjai a volt miniszterek és nagyiparosok lesznek.

Ujabb háborús bonyodalom Távolkeleten

Súlyos konfliktus Mandzsúria és Mongólia között — Kieleződtek a szovjet-japán ellentétek — Véres harcok Indiában az angolok és bennszülöttek között

Távolkeleten újabb háborús bonyodalom fenyeget az orosz befolyás alatt álló Mongólia és a japán védnökség alatt álló Mandzsú-Kuo között. A gyakori határincidensek, valamint a Mongólia felől folyó kommunista izgatás elensúlyozására mandzsú részről azt követelik Mongóliától, hogy **Mandzsúria három megfigyelő-telepet állíthasson fel mongol területen.** Ezzel szemben a mongolok csak egy megfigyelőállomást felállításába hajlandók beleegyezni. Mandzsú részről azzal fenyegetőznek, hogy amennyiben kivánságuk nem talál meghallgatásra, **ugy a fegyver eszközeihez nyulnak Mongóliával szemben.** A helyzet igen feszült és a veszedelem tulajdonképpen abban rejlik, hogy a szovjet aligha nyugszik abba bele, hogy Japán befolyását Mandzsúriáról Mongóliára és Északkinára is kiterjessze. Ezzel szemben a japán terjeszkedési vágy legközelebbi állomásai ebbe a két irányba mutatnak.

A japán hadügyminiszter egyébként a sajtó képviselői előtt a következő kijelentést tette:

— Erélyes intézkedéseket foganatosítunk, ha külső Mongólia szovjetbefolyásra fenyegetné Mandzsúriát vagy pedig Északkinát. Ezeket a területeket tartani fogjuk és megvédelmezzük minden támadás ellen. **Nem engedjük magunkat befolyásolni akkor sem, ha a szovjet háborúval fenyegetne bennünket.** Bár meg vagyok győződve arról, hogy Mandzsúria és Mongólia közötti konfliktus esetén a szovjet nem lépne közbe, mégis előfordulhat, hogy ha-

Rákosi Szidi temetése

Budapestről jelentik: Ma délután kísérték utolsó útjára a Nemzeti Színház előcsarnokából Rákosi Szidit, a magyarok színpadának nagyszónóját. A színház előtti teret hatalmas embertömegek állták körül. A temetési szertartás délután 3 órakor kezdődött. Az Operaház énekkarának gyászdzala után Hauser, erzsébetvárosi plébános szentelte be a koporsót, majd a bucsuzatók egész sora kezdődött. Az első Németh Antal dr. a Nemzeti Színház igazgatója mondta. Utána Vitéz Miklós a magyar szerzők, Komor Gyula a színigazgatók szövetsége, Békefi László a színész-szövetség, Ghéczy István a színészegyesület, Gál Gyula pedig a pályatársak nevében mondták megható bucsu-beszédet. A nagy halottat ezután a Kerepesi temető egyik disztrichelyére temették.

„COLARADO“ DANCING-BAR

Bucuresti I, Str. Bursei 8.

Ajánlja Önnek pompás művészi programját, világattrakciókkal.

5960

Kisebbségi magyar írók estélye Budapesten

Budapestről jelentik: Október 26-án a Zenekadémia nagytermében tartják meg a kisebbségi magyar írók egyetlen estélyüket. Az estélyen Ardeal, Szlovenszko és a Vajdaság írói szerepelnek. A kitűnő előadók teljes képet fognak adni a kisebbségi magyarok szellemi világáról. A bevezető beszédet **Ugron Gábor** tartja és a műsoron szerepelnek **Csuka Zoltán** és **Fekete Lajos** vajdasági írók, báró **Kemény János**, **Nyirő József** és **Szántó György** ardeal és **Tamás Mihály** szlovenszkoí írók. Az estélyen közvetlenül nem szereplő írók műveiből **Bulla Elma**, **Sashegyi Erzsébet**, **Szelenszky Istvánné** és **Török Erzsébet** fognak felolvasni. Az est művészeti rendezője **Muhoray Elemér**.

társárelmek miatt komoly összeütközésre kerül a sor.

Indiában a legutóbbi napokban újból véres harcok folytak az Akabi-törzshöz tartozó harcosok és az angol katonaság között. Egy kapitány és két hadnagy vezetésével haladtak előre az angol katonák a lázadók területén és az elővéd két szakaszból állott. A többi egységek autókön követték az elővédet. Az akabi-harcosoknak sikerült az elővéd figyelmét kikerülni és az autók elleni támadás váratlanul érte az angol katonákat. Az akabi gépfegyverekkel gyilkos golyózáport intéztek a géncsikkban levő angol katonákra, akik közül nagyon sokan haltak meg, amikor az autóból ki akartak szállni.

Az autókön levő gépfegyverek és könnyű hegyi ágyuk végül is megfutamtották a támadókat, addigra azonban az angol csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 egynegyed órákor.

EGGERTH MARTA

óriási sikerrel bemutatott énekes sláger.

A szőke Carmen

Wolfgang Liebeneiner,

Ida Wüst, Leo Szék.

Jegyelővét csütörtök és péntekre!

Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Premier!

Turjansky mesterműve!

Lángol a Volga

Nathalie Kowanko, Albert Prejean és Inkisinoff

Életkép az orosz steppekről. Hatalmas tömeg-jelenetek. Kredeti zene.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Szoknyás ördögök

Káprázatos revü pompás tánc és énekszámokkal. Gloria Stuart, Dick Powell, Glenda Farrell

JÖN: HEIDELBERGI DIAKÉLET. Gyönyörű kiállítás, csodás muzsikája film. Főszerepben: Grete Natzler.

HIREK

Repülőgépkatasztrófák

Szenné égott repülő Focsaniban és Galatiban

Bucurestiből jelentik: Berodian pilóta gépével Tecuciba akart repülni, de Focsani mellett ködbe került és kényszerleszállást kísérelt meg. Amikor a gép a földre ért, a motor hirtelen lángbaborult, de a pilótának volt annyi lélekjelenléte, hogy kiugorjék a lángok közül és elmeneküljön a közelből. Az eddigi vizsgálat szerint rövidzárlat okozta a tüzet, amely teljesen elhamvasztotta a gépet.

A tegnapi katasztrófáról még a következőket jelentik:

Tegnap este Galati mellett súlyos repülő-szerencsétlenség történt. Egy „Lioret Jupiter” típusú bombavető repülőgép, amelyen egy hadnagy és három segédszemélyzeti egyén foglaltak helyet, a levegőben kigyulladt. A hadnagy és két segítőtársa szenné égtek, míg a gépésznek sikerült megmenekülnie.

Dragomirescu gépész, aki megmenekült, elmondotta, hogy a szerencsétlenséget egy rosszul vett kanyar idézte elő. Nagyon valószínű, hogy a légügyi minisztérium szigorú vizsgálatot rendel el, amely hivatva van megállapítani a szerencsétlenség közelebbi okait.

Galati városában a repülőszerencsétlenség mély benyomást idézett elő. Miután a levegőben elégett gép a város közelében zuhant le, a városból több ezer ember látogatott el a helyszínre.

— **HÜVÖSEBB IDŐ.** Étenk szél, sok helyen eső, a lehülés tovább terjed kelet felé, nyugaton a mélyebb fekvésű helyeken fagy is lehetséges.

— **Mihai nagyvajda 15 éves.** Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda, trónörökös pénteken tölti be 15-ik életévét és ez alkalmattal ünnepélyes Te Deum lesz a Domnita Batasa templomban.

— **Szombaton közhivatali szünet.** Bucurestiből jelentik: Szombaton, Szent Demeter napján a közhivatalokban szünetel a munka.

— **Cotioiu dr. Bucurestibe utazott.** Dr. Cotioiu Romulus városi interimár-bizottsági elnök kedden délután Bucurestibe utazott különböző városi ügyekben, amelyek között a legnagyobb jelentőségű az autobuszárjelítés eredményének jóváhagyása. A város vezetőjének ismeretes álláspontja szerint a nagyközönség nem nélkülözheti továbbra is az új kocsikat és a cégek versenye nem gátolhatja meg tovább a várost, hogy a kocsiparkját felújítsa. Távollétében Cotioiu dr.-t Tatu Ioan helyettesíti.

— **A Bucuresti-i olasz követ Tatarescunál.** Bucurestiből jelentik: Ugodi Sola Bucuresti-i olasz követ tegnap felkereste Tatarescu miniszterelnököt, akitől felvilágosítást kért a szankciók elrendelése ügyében. A látogatásnak tulajdonképpen csak informatív jellege volt.

— **NYUGDIJAK — POSTÁN.** Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága tervezetét dolgozta ki, amelynek alapján a jövőben a nyugdíjasok járandóságait postán kézbesítik ki. Az új rendszer január elsején lép életbe.

— **Állandó légi közlekedés Palesztina felé.** Bucurestiből jelentik: Caranfil légügyi államtitkár elrendelte, hogy a Bucuresti—Tel-Aviv közötti légi ut tanulmányozására újabb repülést rendezzenek, miután a kormánynak az a célja, hogy állandó légi közlekedést indít meg Palesztina felé. Hétfőn reggel startol Davidescu alezredes, légügyi miniszteri igazgató és Perju főhadnagy, a Carol-kupa nyertese.

— **A külföldön nagy sikert aratott Tarpan hajcsepp (nem hajviz) már beföldön is minden gyógytárban és drogueriában kapható.**

— **Felmentett a törvényszék egy aradi magántisztviselőt az autólöpés vádjáról.** Körülbelül két évvel ezelőtt Hartmann Andor aradi vállalkozó feljelentést tett Barna János aradi magántisztviselő ellen, akit lopással vádolt meg. A feljelentés szerint Barna 60.000 lejt adott kölcsön Hartmannnak, aki nem fizette ki tartozását, mire a magántisztviselő önhatalmúlag elvitette a vállalkozó autóját. Az ügy mai főtárgyalásán a feljelentő kijelentette, hogy Barnának jogában állott a kölcsön vissza nem fizetése esetén az autóval rendelkezni és alaptalan volt a feljelentése. Ennek alapján az ügyész eljuttatta a vádat, míg a bíróság felmentő ítéletet hozott.

— **Vizsgálati fogságba helyezték a guttenbrunni többszörös gyilkost.** Kedden délelőtt beszállították az aradi ügyészségre Repsigan Ioan guttenbrunni szolgaleányt, aki — mint az Aradi Közlöny vasárnapi számában részletesen beszámolt róla — két fiatal községbeli legényt késével agyonszúrt, egy harmadikat súlyosan, egy negyediket könnyebben megsebesített. Repsigan maga Vulpe Constantin vezető főügyész hallgatta ki. A szolgaleány ugyanazt a védekezést adta elő, mint elfogatása után — amiről beszámoltunk — és kijelentette, hogy az öt legényből álló csoport megtámadta és önvédelemből vette elő kését. A sötétségben maga sem tudja, kiket és milyen mértékben sebesített meg. A főügyész letartóztatási indítványt kísértette át a gyilkost a vizsgálóbírósághoz, ahol Alexandrescu vizsgálóbíró hallgatta ki, majd elrendelte ellene a harmincnapos vizsgálati fogságot. Az ügy holnap kerül a törvényszék vádtanácsa elé. A súlyosan megsebesített guttenbrunni legényt egyébként ma délelőtt az aradi megyei közpórházba szállították, ahol kezelés alá vették.

— **Befejezték Stoian Dumitru fegyelmi ügyét.** Aradváros fegyelmi bizottsága befejezte a Stoian Dumitru autobusüzemi főtisztviselő ügyének vizsgálatát. Az aktákat dr. Cotioiu Romulus vette kézhez és hazaérkezése után hozza nyilvánosságra a megállapításait.

Játékbarlangok Moszkvában

Varsóból jelentik: Moszkvában tizenöt helyen titkos játékbarlangokat fedeztek fel, amelyeknek tulajdonosai és látogatói majdnem kizárólag szovjethivatalnokokból kerültek ki, sőt vannak közöttük a kommunista párt vezetőségi tagjai is, akikre nemcsak fogságbüntetés, hanem a pártból való kizárás is vár.

— **Halálozás.** Özv. Zombori Györgyné szül. steinheili Janszky Etelka folyó hó 21-én elhunyt. Temetése f. hó 23-án, szerdán délután 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. 5959

— **Halálos végű öngyilkosság történt tegnap a késő esti órákban Aradon.** A Str. Margareta 10. szám alatt él teljesen egyedül Mihailovits Róza, 50 éves özvegyasszony. Az özvegy valamikor jobb napokat látott, utóbb azonban anyagi gondok közé került, amik igen elkeserítették. Legutóljára házat is elárverezték és ez végképpen buskomorra tette az asszonyt, akinek senki hozzátartozója nincs Aradon. Ugy látszik ez készítette arra, hogy öngyilkoságot kövessen el. Tegnap a szomszédok az özvegyasszonyt lakásán súlyos állapotban, eszméletlenül találták meg. Beszállították a közpórházba, ahol megállapították, hogy zsirosszódával megmérgezte magát. Az orvosi vizsgálat szerint állapota reménytelen, mint hogy egyrészt meglehetősen hosszú idő telt el, amíg ráakadtak, másrészt pedig igen sűrű oldatu zsirosszódát ivott. A szerencsétlen asszonyon kétszer is hajtottak végre gyomormosást, azonban eredménytelenül, úgy hogy éjszaka két óra körül kiszenvedett. Semmiféle bucsulevelet nem találtak nála és így csak a körülményekből lehetett megállapítani, hogy anyagi gondjai miatt menekült a halálba.

Feltalálta magát

ÖTLETES EMBER AZ UTÓNÁLLÓHOZ:

— Pénzem, drágám, pillanatnyilag nincsen nekem. De hogy kárpótoljam valamivel, megígérem magának, hogy a legtehetősebb ismerőseimet direkt ebbe az uccába küldöm holdfényes sétákra...

Újabb határozatot hozott az aradi törvényszék a próbaszámos autók ügyében

A törvényszék harmadik szekciójára elutasította a pénzügyigazgatóság fellebbezését

Beszámoltunk a napokban arról, hogy az aradi törvényszék első szekciójára a próbaszámokkal ellátott autók 1929—1931. évre szóló adójának ügyével foglalkozott. Ma a bíróság harmadik szekciójának Constantinescu-tanácsa foglalkozott hasonló ügygel, több aradi garázstulajdonos, azonkívül egy magánautó tulajdonosának esetével, amelynél ugyancsak a próbaszámos autók visszamenőleges adójának kérdése került letárgyalásra. A feleket a kincstárral szemben dr. Luta Cornel képviselte, akinek felszólalása után a bíróság elutasította a pénzügyigazgatóság fellebbezését, megerősítette az adófellebbezési bizottság döntését, amely szerint a próbaszámokkal ellátott autók tulajdonosain 1929—31-re visszamenőleg nem lehet behajtani az adót. Érdekeskéssé teszi a helyzetet az a körülmény, hogy ugy az első, mint a harmadik szekció ítélete jogerős, miután a törvényszék volt a harmadik fórum, ahova az ügy került és a törvény szerint nincs fellebbezésnek helye.

— **Szaporodnak a kerékpártolvajlások.** Az utóbbi időben igen elszaporodtak Aradon a kerékpártolvajlások. Naponta két-három magárahagyott biciklit is ellopnak tulajdonosaiktól. Ma Kertész György, Str. Pioneerilor 10. szám alatti lakos tett jelentést a rendőrségen, hogy 11.270 sorszámú kerékpárját a Catedralei-téren ellopták. Ugyancsak ma lopták el Petro Lajos Str. Gheorghe Lazar 5. szám alatti lakos 1595 számú kerékpárját is. A rendőrség mindkét ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Tűz egy aradmegyei községben.** Az aradmegyei Simandul de Sus községben tegnap nagyobb tűz támadt. Berar Ion gazdálkodó felesége házának udvarán kenyeret sütött. Ennek elvégzése után a kemencében parázs maradt, amelyből a szél egy szikrát a közeli szármacsomóhoz vitt. Ebből tűz támadt, amely rövidesen átterjedt a házhoz tartozó kocsiszínre is. A tüzet csak nagynehezen sikerült elfojtani, addigra azonban az egész szin leégett. A gazdálkodó kára mintegy 4000 lei.

— **Uccakövezés Aradon.** A Simon Balint-ucca lakói közölték a város vezetőségével, hogy vállalkoznak az ucca kövezésének rendbetételei költségeiből a rájuk eső 25 százalékot, ha a város még ez év őszén megosmáltatja. Valószínű, hogy a munkához Cotioiu dr. Bucurestiből való visszatérése után azonnal hozzákezdnek.

— **Erős, vérbő, kövér emberek igranak naponként, reggel éhgyomorrra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Az orvosok ajánlják.**

— **A liberális párt gradistai tagozata az alábbiakat közli az érdekeltekkel:** A tagozat titkárságánál számosan jelentkeztek olyanok, akik Gutzjahr-tulajdonból háztelkeket vásároltak. Ezek az iránt érdeklődtek, hogy milyen módon juthatnának a végső adás-vételi szerződés, valamint a telekkönyvi határozat birtokába. Mindazok, akik telkük árát kifizették, de a szerződést és a telekkönyvi határozatot nem kapták meg, jelentkezzenek a tagozat titkárságánál és hozzák magukkal összes igazoló irataikat, valamint a nyugtákat is. Hasonlóképpen járjanak el azok is, akiknek ugyan a szerződés kezükben van, de a telekkönyvi határozatot nem kapták meg. Felvilágosításokkal a tagozat titkársága kedden és szombaton 16 és 19 óra között szolgál. (Gradiste, Str. Petru Rares 18. szám.)

— **Feljelentett aradi kerékpáros.** Ráskai Miksa volt bankigazgatót ma az uccán egy kerékpár eltitította. A kerékpáros ezután tovább ment. Ráskai azonban — aki csak könnyebb zúzódásokat szenvedett — megjegyezte, hogy a kerékpár száma 10.921 és feljelentést tett a rendőrségen annak tulajdonosa ellen.

— **Ne mulassza el a Magyar Párt ingyenes román nyelvtanfolyamára való jelentkezést.** Str. V. Goldis 8. sz. alatt, d. e. 11—12.ig.

— **Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:**

ROZSNYAI: Piata Avram Ionescu,

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulvardul Regala Focsaniban.

Nagy ünnepségek

Maria királyné születésnapján

Bucurestiből jelentik: Október 29-én ünnepli az ország Maria özvegy anyakirályné 60-ik születésnapját. A kormány nagy előkészületeket tesz az ünnepségre, amelynek programját hölgybizottság dolgozza ki. A bizottság tagjai az összes volt miniszterelnökök feleségeiből áll, akik elhatározták, hogy közgyűlést rendeznek, amelynek eredményéből gyermekek részére játszótérrel ellátott parkot létesítenek a fővárosban és ezt Maria királyné parknak nevezik el. Az ország összes városában Te Deumok lesznek a templomokban, míg az iskolákban ünnepélyek, amelyeken a tanárok előadást tartanak Maria özvegy anyakirálynéről. A kormány tagjai Sinaiába utaznak, ahol bankett lesz, amelyet nagyszabású hangverseny követ.

— **Meghalt Lord Carson angol koronaügyész.** Londonból jelentik: Lord Carson volt angol koronaügyész és a háború végén tengerészeti, majd tárcanélküli miniszter ma 81 éves korában elhunyt.

— **Megnyílt az első magyar gazdasági iskola Aiudon.** Aiudon az ardeali magyar kálvinizmus életre hívta első gazdasági iskoláját, amely a nép gazdasági oktatását és életének vezetését tűzte ki gyakorlati céljául. Az ardeali református egyházkerület történetében éppen ezért jelentőségteljes az a nap, amelyen átadták hivatalosán a Bethlen-kollegium új iskoláját, amit az elvett földbirtokok gazdaságainak megmaradt romjaiból emeltek a Mures partján. A magyar kálvinizmus ardeali püspöke dr. Makkai Sándor kifejezést adott annak a gondolatának, hogy elérkezett a teológiai fakultás visszavételének az ideje s ezért, ha nem is az egész teológiát, de annak újonnan beállított legfelsőbb évfolyamát már a közeljövőben a kollegiumnak adják. Dél előtt 10 órakor az ősi nagy templomban kezdődött meg az istentisztelet, amelyen Makkai Sándor tartott főpásztori prédikációt. Ez alkalommal az egymás iránti szolgálat, szeretet és megbecsülés fentartó erejéről beszélt. A szép újonnan épült iskola épület előtt gyűlt össze a nagy közönség. Az egyházkerület vezetősége Makkai püspökkel, Vásárhelyi János püspökhelyettesessel, Bánffy Miklós gróf főgondnokkal vonult fel az emelvényre. Az ünnepi közönség soraiban megjelent az ardeali magyar közélet számos vezetőszemélyisége, Inczédi Joksmann Ödön dr., Bethlen László gróf, Harmath János, Török Bálint, Muzsany László. A püspök felavató áldása után a nagyközönség visszavonult a Magyar Kaszinó termeibe, ahol a Nőszövetség látta vendégül a küldöttségeket és az egyházi vezetőket.

— **Dr. SZEDLAK ideg orvos hazaérkezett.**

— **A katonai könyvecskék felülvizsgálása** Aradmegyében ezidén a következő sorrendben történik: November 1-én Petris, Cosbesti, Rosia, Oborsia, Selistea és Ilteu a petrisi községében, 2-án Savarsinban: Savarsin Toc, Cuias, Vinsti, 4-én Halalis, Temesesti, Troias és Patnesti, november 5-én Giulnotán: Giulnita, Mocioni, Batuta, Slatina, Grosi és Baja, 6-án Varadián: Varadia, Stejar és Lupesti, 7-én Barzavan: Barzava, Monorostia, Capruta, Conop, Dumbrovita, 9-én Radnán: Radna, Odvos, Milova, Soimos, 11-én Paulison: Paulis, Paulisul-Nou, Cladova, 12-én Ghioroc: Ghioroc, Minis, 13-án Cuvin, Sambateni, Covasintón 14-én Covasint, 15-én és 16-án a siriaiak Sirian, a galsaiak és mascaiak 18-án Galsán. Maderaton jelentkezők: 19-én Agris, 20-án Drauf, Araneag, 21-én Maderat. A pancotaiak Pacotán jelentkezők 22-23-án, 25-én a Caporal Alexa falubeliek falujukban, 26-án Olari községben van jelentkezés, 27-én és 28-án Comlauson, 29-én és 30-án Santana községben lesz a láttamozás. — A második csoport sorrendje a következő: November 1-2-án: Sagul, Crucen, Wiesenheid, Sagul községben, Schöndorfban a községbeliek 4-én, Traunau 5-én és Guttenbrunn 6-án. Engelsbrunn 7-én, Sannicolaul-Mic 9-én, Zadarlac 11-én, Bodrogul-Nou 12-én, Aradul-Nou 13-án, Muresel 15-én, Glogovat 16-18-án, Mandurloc és Cicir 19-én, Panatul-Nou 20-án, Sanleani 21-én, Livada 22-én, Zimanducz 23-án, Zimandul-Nou 25-én, Andrei Saguna 26-án, Sf.-Paul és Sofronea 27-én az aradi Cercul de Recrutarenál. Jelentkezni tartoznak az 1908-1932. évfolyamhoz tartozó férfiak. A másik két csoportot legközelebb közzöljük.

— **Az aradi vas- és fémmunkások szakszervezete** f. hó 24-én, csütörtökön gyűlést tart a ligettel szemben levő saját helyiségükben. Kéretnek az Astra-ban dolgozó munkások, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg, tekintettel arra, hogy ezen a gyűlésen vitatják meg a gyárnak Aradról való elhelyezését is.

— **Dr. Gara Ármán előadása a Wizoiban.** A Wizo mai évnnyitó kulturdékánján dr. Gara Ármán volt az előadó. Nagy vonalakban történelmi áttekintést nyújtott a zsidó nép különböző európai országokban való elhelyezkedéséről. Tényként megállapíthatjuk — mondta az előadó — hogy bármilyen nagy szolgálatot is tett a zsidóság a szellemi fejlődés, kultúra, ipar és kereskedelem szempontjából. Jutalom helyett inkább gyűlöletet, mint elismerést váltottak ki. Ezért következett be Franciaországban a Dreyfus-, Magyarországon a tiszai per, a lengyel és orosz pogromok, amelyek után a történelmi szükségszerűség kapcsán vonták maguk után a nemzeti otthon létesítését. Mielve újjaépítését. Az előadó ezután Herz Tivadarról, a cionizmus születéséről és fejlődéséről, majd a cionisták kötelességeiről beszélt.

— **A román hírlapírók szeszonyító bálja.** A napokban megalakult román újságírók szervezete szombat este nagyszabású szeszonyító bált rendez a megyei prefektúra nagy tanácstermében. A mulatság iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

Gummipatkó a newyorki rendőrlovak lábán

La Guardia newyorki polgármester erős harcot indított az uccai zaj ellen. A közlekedési eszközök megrendszabályozása után érdekes újtással lepte meg a csend híveit: a lovasrendőrség lovainak lábára gummipatkót veretett. A kísérletek azt bizonyítják, hogy a kemény gumiból készült patkó éppen olyan tartós, mint az acél, viszont semmiféle zajt nem okoz.

— **A vér felfrissítése céljából** — kiváltkép középkori férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok ajánlják.

Aradmegyei iskolaigazgató különös háttérű bűnügye az aradi törvényszék előtt

Egy községbeli intellektuel felesége jelentette fel, mert állítólag erőszakot kísérelt meg ellene. — Bűnpör lett — a virágvásárlásból

Pikáns háttérű bűnpört tárgyalt ma az aradi törvényszék első szekciójának *Ianca-Zah*-tanácsa. A furcsa bűnügynek vádlottja egy Arad melletti község iskolaigazgatója, míg a feljelentő egy, a községben előkelő szerepet játszó uriaszony. A feljelentés szerint ez év júliusában az iskolaigazgató meglátogatta a házaspárt, amellyel egyébként akkoriban jó barátságban élt. Az igazgató virágoltványokat akart vásárolni barátjától, akit azonban nem talált otthon. A lakásban csak a fiatal uriaszony tartózkodott a cselédleánnyal. Egy ideig az igazgató nyugodtan elbeszélgetett az uriassonnyal, később azonban erőszakoskodni kezdett. Az uriaszony azzal fenyegetőzött, hogy segítségül hívja a cselédleányt, ha nem hagyja abba az erőszakoskodást s végül sikerült is kimenekülnie a szobából. Másnap a férj véletlenül tudomást szerzett a történetéről és kivánságára megtörtént a feljelentés.

A mai főtárgyalás bővelkedett érdekességekben. A vádlott kijelentette, hogy a vád nem állja meg a helyét, *sohasem erőszakoskodott az uriassonnyal, aki férjével együtt tönkre akarja tenni. Bizonyítékul bemutatott egy levelet, amelyet az eset állítólagos megtörténte után a feleség intézett hozzá és amelyben beismerte, hogy nem kísérelt meg ellene semmiféle erőszakot.* Majd kijelentette, hogy a férj kényszerítette feleségét a feljelentés megtételére. Az uriaszony képviselője, dr. Weininger István ekkor zárt tárgyalás elrendelését kérte, amit azonban dr. Raicu védő ellenzett és a törvényszék el is utasította a kérelmet. Kihallgatták ezután a cselédleányt, akihez a védő több kérdést tett fel. A leány elmondta, hogy az esetről az uriaszony előadása nyomán szerzett tudomást. *Az igazgató eltávozása után asszonya kiment hozzá a konyhába és igazgatótan mesélte a történetet.* Rendkívül felháborodottan adta elő az esetet, amely felett nem tudott napirendre térni, annál is inkább, mert

A soványság megfiatalította

Elvesztette a hájréteget

Kruschen-kura után

Ime egy másik eset, amikor a nyulánk, sovány alak lépett a kövér, alaktalan forma helyébe. Egy háziasszony ír nekünk. Ezt írja:

„Nem tudom, milyen nehéz voltam, de tulkövér voltam — valóságos teher, saját magam számára. Három üveg Kruschen sót szedtem és most egészen nyulánk vagyok. Elmultam 56 éves és az emberek nem tartanak nagyvennél többnek. Több, mint büszke vagyok magamra. Állításom minden szava igaz. Minden reggel forró vízben egy teáskanálnyi szedtem, míg három üveget elfogyasztottam. Most csak fél teáskanállal szedek minden reggel. Nem ajánlhatom eléggé a Kruschen sót, minden cseppje aranyat ér.” — A. H.

Nemzedékeken keresztül, a gazdag, kövér emberek meglátogatták azokat a híres európai forrásokat, amelyek vize elismert fogyasztó hatásáról. Ugy hívták ezt: „kurát használat”. A Kruschen ösztetetele tartalmazza e híres források legfontosabb sóit. E sók a kövérség okai ellen küzdenek, segítik a belső szerveket, hogy alaposan elvégezzék funkciójukat, — hogy minden nap eliminálják azokat a felesleges és mérgező anyagokat, amelyek, ha felgyülemlekednek, a test elhíjasodásához vezetnek.

A Kruschen sót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszertárban és drogériában kapható. Nagyüveg ára 95 lei, kisüvegé 60 lei.

az igazgató férjének jóbarátja volt. Másnap ujból ezt az esetet tárgyalták. *Ugyanekkor a verandán tartózkodott a férj, aki kihallotta a beszélgetést és így jött rá a történetekre.*

Elnök: Miért nem kiáltott a cselédleánynak segítségért, amikor a vádlott erőszakoskodott?

Tanú: Nem akartam botrányt. Gondoltam, hogy az igazgató mekkimél a történetek után a további látogatásokról.

Sor kerül az igazgatónak adott levél ügyére. Az asszony azt vallja, hogy az igazgató az eset után kétségbeesetten kereste fel, mert a felesége — aki egyébként beteges asszony — tudomást szerzett a történetekről és valóban akart. *Könyörgött, adion egy levelet, amellyel igazolhatja magát felesége előtt. Végül megadta a kért levelet, a feljelentést azonban nem vonta vissza.* Kihallgatták ezután a férjet, aki elmondta, hogy a felesége és a cselédleány között lefolyt beszélgetésből szerzett tudomást az esetről. Amikor felelősségre vonta feleségét, az bevallotta, hogy az igazgató két évvel ezelőtt már szerelmi ajánlatokkal üldözte, ezért kívánta feleségétől, tegye meg a bűnvádi feljelentést. Tisztázni kívánta végre az egész ügyet. A védelem ekkor újabb tanút jelent be, amiliez a bíróság hozzá is járul és a tárgyalást december 10-ikére halasztja.

Malec megőrült

Párisból jelentik: A Newyork Herald losangelesi jelentése szerint, Buster Keaton, a híres filmszínész tegnap kényszerzubonyban beszállították egy kaliforniai szanatóriumba. Az orvosok megállapították, hogy a híres filmszínész sulyos elmebaj tört ki, ami részben legutóbbi sulyos betegségével, valamint a filmszínész pénzügyi bajaival áll összefüggésben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kereskedelmi minisztérium speciális bizottsága az export-import-rendszer teljes átalakítása és a 44 százalékos deviza-felár eltörlése mellett döntött

Visszatérés a szabad deviza-rezsimhez — Kiküszöbölik a Banca Nationala vizumozását a külföldre szóló átutalásokból — Radikálisan megváltoztatják az árubehozatal rendszerét

Ez év június 11-én határozta el a minisztertanács, hogy a külföldről bejövő árukért járó devizákat 44 százalékos felárral kell számítani a Banca Nationala-nak és ezzel a döntésével szabad utat nyitott a külföldi származású cikkek áremelkedésének. Ugyanis a bucaresti-i legnagyobb árubehozatali vállalatok még az olyan áruknál is, amelyek több mint egy évvel ezelőtt jutottak a tulajdonukba, bevezették a 44 százalékos felár emelést ráerősítették a velük összeköttetésben álló vidéki gyárakra, gyógyszertárakra és kereskedőkre. Ez a sajnálatos miniszteri határozat idézte elő azt az abnormális áremelkedést, amely ellen úgy az iparvállalatok, mint a kereskedők állandóan panaszkodtak. De a külkereskedelmi rendszer teljes átalakítása nélkül nem lehetett a 44 százalékos felár teljesen kiküszöbölni, habár a kormány több országgal szemben lényegesen le is csökkentette a túlmagas devizafelárat. Így például a németországi áruknál csak 5 százalékos deviza import-prémiumot engedélyezett.

A bucaresti-i napilapok most azt az örvedes értesülést közlik, hogy a kereskedelmi minisztérium a Banca Nationala-val egyetértően véglegesen elejtette a 44 százalékos devizafelárra alapított külkereskedelmi rendszert és a szabad deviza rendszerhez tér vissza.

Costinescu kereskedelmi miniszter elnöklésével nagyfontosságú tanácskozás volt a minisztériumban. Többek között megjelentek Leon kereskedelmi alminiszter, Gheorghiu vezértitkár, Orghidan, a Legfelsőbb Kontingens Behozatali Bizottság elnöke és Polizu Alex, a külkereskedelmi szabályozó országos bizottság elnöke, továbbá a gazdasági és pénzügyi élet számos vezetője. Csodálkozva állapították meg, hogy az ez évi harmadik évnegyedre szóló import-engedélyeket még mindig nem adták ki, holott már a negyedik évnegyed első hónapjában vagyunk. Ennek az az oka, hogy a Banca Nationala a már kiadott behozatali engedélyek alapján importálandó áruk ellenértékének a külföldre szóló átutalásához szükséges devizalátmozást folyton halogatta. Már pedig eme vizum nélkül lehetetlenség a külföldre átutalni az áruk vételárát.

— Ez a képtelen állapot is igazolja — jelentette ki Costinescu kereskedelmi és iparügyi miniszter — hogy az egész átutalási vizum-rendszer felesleges, mert hiszen enélkül is transzferálható a külföldi hitelezők számára a vételári devizák.

A miniszter az ülésből azonnal telefonált Constantinescu jegybankkormányzónak és arra kérte, hogy intézkedjen a devizaátutalási engedélyek láttamozása iránt. A bankkormányzó erre úgy intézkedett, hogy részletes kimutatást készítsenek a Jegybanknál az esedékes átutalásokról, hogy azokat soronkívül vizumozhassák.

A minisztériumi speciális bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a jelenlegi külkereskedelmi rendszert gyökeresen át kell alakítani és már az ez évi utolsó évnegyedre szóló árubehozatali engedélyek is teljesen új rendszer alapján kezeltesse. A bizottság az alábbi változásokat tartja okvetlenül megvalósítandóknak: 1. A jövőben a kereskedelmi minisztérium, illetve a miniszter vagy az államtitkárok és a vezértitkárok semmiéle olyan kérvényt nem fogadhatnak el, a

mely áruk behozatalára, kivételre vonatkozik. 2. Az export-import kérvényeket a Külkereskedelmi Szabályozó Bizottság iktatóhivatalába kell beadni, ellenkező esetben a kérvényeket nem veszik figyelembe. 3. Az importkvóta kiszámítása egész új alapon történik: közhírré teszik az utolsó évnegyedre engedélyezett importkvótáról szóló kimutatást a különböző országok és az árucikkek szerint. Így az importörök maguk is kiszámíthatják saját kvótájukat és ellenőrizhetik a behozatalnál felmerülő súlyos szabálytalanságokat, amelyek ellen illetékes helyen felszólalhatnak.

A bizottság ülésén sajnálatlall állapították meg, hogy a Banca Nationala nem ad devizát a harmadik évnegyed árukvótájának kiűzésére, habár a behozatali engedélyeket annakidején a Banca Nationala devizakészletének arányában adták ki, így tehát most fennakadás nélkül kellene kiutalni a devizát.

Costinescu miniszter kijelentése szerint már ez a tény is szükségessé teszi, hogy a Banca Nationala-val együtt teljesen új rendszert vezesse-

Bankgaranciával utólag is fizethetők az árucserre alapján importált áruk hivatalos devizái

Nagyfontosságú leirat érkezett a Banca Nationala aradi fiókjához — Teljesen leegyszerűsítették az árukompenzációs ki- és beviteli ügyek lebonyolítását

Az export és import kiszélesítése érdekében tudvalóleg a kereskedelmi minisztérium és a Jegybank visszatértek az árucserre rendszerre, amelyet néhány héttel ezelőtt újból bevezettek és azt fokozatosan kimélyítik. Az a leirat, amely Bucarestből ma érkezett a Banca Nationala aradi fiókjához, azt igazolja, hogy a kormány teljesen le akarja egyszerűsíteni az árucserre rendszer alapján létrejövő ügyletek lebonyolítását és lehetővé kívánja tenni az áruk exportjának és importjának gyorsítását. A Jegybankfiókhoz érkezett bucaresti-i leirat erről az alábbiakat tartalmazza:

A Banca Nationala kormányzósága tudomásul vette a minisztertanácsnak az új kompenzációs rendszerre vonatkozó döntését és ez alapon leegyszerűsítve adja ki az árucserre engedélyeket, valamint komplikációk nélkül intézi el az összes ügyleteket, amelyek kompenzációval jöttek létre. A kérvények beadására vonatkozóan figyelemzeti a bankfiók vezetését a leirat, hogy a folyamodványban pontosan fel kell tüntetni a kompenzációs ügyletet és az engedélyt öt hónap alatt kell felhasználni, mert azontul érvényét veszti és semmiféle áru nem exportálható, vagy importálható a lejárt engedéllyel. Az árubehozatal után a Banca Nationalának törvényes devizamennyiséget (kvótát) kell kapnia, de az új rendszer szerint ezt már nem szükséges előre fizetni, hanem csak az árucserre export teljes lebonyolítása után inkasszálható. Nehogy azonban a Jegybank esetleg károsodjon, az árucserre-ügylet pontos lebonyolítását valamelyik autorizált banknak kell garantálnia és ez alapon történik az exportból és importból a Banca Nationala számára járó devizák leadása.

Az esetben, ha még a régi rendszer szerint kiadott kompenzációs engedélyekkel exportálnak, illetve importálnak az üzletfelek, úgy az engedélyek

A legolcsóbban és a legkényelmesebben a **SERVICIUL MARITIM ROMAN** S. M. R. hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba. Szakszerű utitanács és információk osztály.

Látogatási utazás-rendezés.

Információk céljából forduljon a

S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler

Utazási és vizumiroda Arad,

Bulev. Regina Marla 24. Telefon 86.

nek be és a 44 százalékos importdeviza felárát haladéktalanul szüntessék meg, a devizák szabadkereskedelmét pedig átmenet nélkül bevezetnék.

Ha ez megtörténik, úgy a Banca Nationala-nak járó devizamennyiséget hivatalos árfolyamon adnák át a Jegybanknak, a fennmaradó devizákat pedig a szabad forgalomnak adnák át. Itt kapcsolódna bele az új rendszerbe a bucaresti-i nagybankok által alakítandó új külkereskedelmi bank, amely a külföldi pénzpiacok szabaddeviza árfolyama alapján a tényleges áraknak és a valutaértékeknek megfelelően állapítaná meg a devizakurzusokat. A gyökeres változásról szóló határozat — amelynek végrehajtása legkésőbb újévkor kezdődne — nagy érdeklődést kelt a fővárosi pénzügyi és kereskedelmi körökben.

a régi szabályoknak megfelelően újabb rendelkezésig érvényben hagyandók. Ha az exportör olyan árucikkeket akar exportálni, vagy importálni, amelyek nem szerepelnek a kompenzációs áruk jegyzékében, úgy a kormány gazdasági bizottsága utján külön kérvényt kell benyújtani a minisztertanácsnak, amely speciális határozattal megengedheti az áru exportját, vagy importját. Ilyen engedélyt adott a minisztertanács többek között a Skoda gyárnak is.

= **BENZINT ÉS PETROLEUMOT EZUTAN IS SZALLITHATUNK ITALIANAK** Igaz ugyan, hogy a hivatalos lap legutóbbi számában megjelent minisztertanácsi határozat már eltiltotta az összes harctéri anyagok: fegyverek, gránátok, robbanószerkezetek, repülőgép motorok, hadihajók, tengeraltatójárok, lángszórók, a gázháborúhoz szükséges összes cikkeknek Oroszországba való exportját, azonban a petroleumra és benzinre ez a tilalom nem vonatkozik. Ezt igazolja a constantai kikötőhatóság október 21-én kiadott hivatalos jelentése, amely szerint most az alábbi petroleum, benzin és pakura szállítmányok indultak Olaszország felé: 1.863.750 kilogramm finomított petroleum Anglia, Német- és Olaszországnak. Külön 463 ezer kilogramm finomított petroleum és 2.624.053 kilogramm pakura kizárólag Itáliának. Így tehát a megtorló intézkedések kizárólag a háború folytatásához szükséges hadianyagokra vonatkoznak.

= **Újabb 300 millió lei kölcsönt ad az állam a belföldi aranybányászat fejlesztésére.** Bucarestből jelentik: A legutóbbi minisztertanácson elhatározták, hogy az aranybányászat fokozása érdekében 300 millió lei új kölcsönt folyósított a kormány a Banca Nationala utján a bányatársaságoknak. Mint ismeretes, 2 évvel ezelőtt már kaptak 300 millió lei befektetési kölcsönt, amelynek ellenében aranyat szállítottak a Jegybanknak. Ez alkalommal azt is közöljük, hogy a Banca Nationala legutóbbi kimutatása szerint aranyálladéka egy hét alatt 8 millió leiel növekedett és most 10 milliárd 697 és fél millió lei. Ebből 1 milliárd 646 és fél millió lei külföldön, a többi pedig itthon van. A lei aranyfedezete 34.48 százalék, teljes fedezete pedig 35.21 százalék. A papírpénz egy hét alatt 200 millió leiel növekedett.

BUDAPESTRE

Igazolványok a

WAGONS-LITS//COOK Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

50%-os vasuti kedvezmény,
2.50 pengős utólagos vizum
október 15. és 31. között.

MINDENFELÖL

WASHINGTONBÓL ÉRKEZŐ JELENTÉS szerint a múlt hónapban Európából 300 millió dollár értékben szállítottak aranyat Amerikába.

FELTUNÉSTKELTŐ TOKIÓI JELENTÉS számol be a német és a japán ipar együttműködéséről. E szerint a japán Zugami Seisakudszio üzemek és a német Karl Zeiss-művek között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a japán gyár jogot nyer arra, hogy a Zeiss-cég szabadalmait felhasználja, beleértve azon hadiipari szabadalmakat is, amelyeknek lényegéről eddig a németeken kívül a többi nemzetek mit sem tudnak. A japán gyár elsősorban ezeknek a gépeknek gyártását kezdi meg.

NOVEMBER ELSEJÉN JÁTSZÓDIK LE A PÉNZÜGYMINISZTERIUMBAN AZ 1934. ÉVI BELFÖLDI KÖLCSÖN MÁSODIK HUZÁSA. Ezen a huzáson 8720 ezer leles névértékű kötelezvény kerül amortizálásra a következő módon: 1. 8.667 kötelezvényt 1200 lelei fizetnek ki. Ez 10 millió 400 ezer lei. 2. 53 kötelezvényt viszont a következő nyereseményekkel egyenlítenek ki: Egy kötelezvény 3 millió lelei, két kötelezvény 1 millió lelei, három kötelezvény 500 ezer lelei, négy kötelezvény 250 ezer lelei, 43 kötelezvény pedig 100 ezer lelei. Így tehát összesen 22 millió 200 ezer 400 lelet fizetnek ki.

AZ ARDEALI BÖRGYÁRAK EMLÉKIRATTAL FORDULTAK a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, amelyet arra kértek, hogy könnyítse meg számukra, a Törökországba irányuló talp- és cipő-kivitelt.

= Megállapították a román—orosz vasúti veldíjakat. Bucurestiből jelentik: Ma tették közzé az orosz—román szállítási tarifát. A díjszabást aranydollárban számítják. Egy aranydollár 167 lei. Az Odessa—Tighinai út hálókocsban 2.78 dollárba kerül, míg más vagonban 1.80 dollár. Leningradból Tighinaiig Moszkván, Kiewen és Tiras-poion át 23.36 dollár a vasúti jegy ára. Moszkvából Tighinaiig 16.98, illetve 11.25 dollár. Vladivostokból Tighinaiig Moszkván át 102, illetve 68 dollár.

= ÉRDEKES KENYÉRÁR MEGÁLLAPÍTÁS, A SPEKULÁCIÓ ELLEN. A bucaresti-i kenyérspekula letörésére Donescu fővárosi polgármester rendeletet adott ki, amelyben a fekete kenyér kilogrammjának árát öt leiben állapítja meg. Abban az esetben, ha a fogyasztók nem találnak a pékenél fekete kenyeret, akkor azok a fehéret ugyan-csak öt leies áron kötelesek eladni.

= Az aradmegyei malmok új beosztása. A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett, október 21-i keltezésű száma közli a földművelésügyi miniszter azon rendeletét, amellyel újból szabályozza az aradmegyei malmok beosztását. Az új beosztás értelmében tovább kell fizetniük a 90 banis buza-értékesítési illetéket a következő megyei malmoknak: Zsófia (Gábor)-malom (Nadlac), Ákonyi Demeter (Pecica), Frisch Testvérek (Sanmartin), Bartók Imre (Nadab), Polónyi Gábor (Chisineu-Cris). A pecicai Gizella-malom paraszt-malom osztálya a jövőben csak tengerit örölhet, míg másik osztályának az örült buza után fizetni kell ugy a 25, mint a 90 banis illetéket. Tekintettel arra, hogy a régi beosztás miatt egyes falvak lakosságának kilométereket kellett megtennie a legközelebbi vám-malomig, a minisztérium úgy döntött, hogy azokban a körzetekben, ahol a vám-malmok nagyon messzire esnek, egyes kereskedelmi malmokat vám-malmoknak minősít. Ezek a malmok a jövőben csak a 25 százalékos illetéket fizetik, ezzel szemben viszont csak vám ellenében örölhetnek. Az új csoportba a következő malmok tartoznak: Szabados Károly (Nadlac), Scherer és Társa (Pecica), Moleriu Ioan (Graniceri), Tóth és Bacila (Rovine), Selean Lazar (Ineu), Frisch Testvérek (Sepreus), Lidolt István (Gartenbrunn), Fackelmann Béla (Sanmartin). A rendelet értelmében az ezekben a malmokban jelenleg levő liszt után a malomtulajdonosoknak még ki kell fizetniük a 90 banis illetéket is. Ezenkívül a rendelet úgy intézkedik, hogy a pénzügyi ellenőrök, illetve a gránit-szárok továbbra is megmaradjanak ezeknél a malmoknál.

= NAGYJELENTŐSÉGŰ GAZDASÁGI EGYZEMÉNYEKET KÖTÖTTÉK A KISANTANT ÁLLAMOK. Belgrádból jelentik: A kisantant államok gazdasági bizottsága tegnap fejezte be az a hó 14-én megkezdett tanácskozásokat, amelyeken az alábbi fontos egyezményeket kötötték: Szerződés a kereskedelmi és ipari kapcsolatokról kimélyítéséről és a három államnak a téren való együttműködéséről. Szerződés a vasúti és posta közlekedési ügyek egységesítéséről, a nemzeti bankok egyöntetű működéséről, a kereskedelmi jogok egységesítéséről és a turizmusnak közös alapon való megszervezéséről.

SPORT KÖZELÖNY

A Fortuna hatalmas léptekkel tör előre a másodosztályu bajnokságban

— A Sparta és az Astra állanak az élen —

A másodosztályu bajnokságban a Fortuna hatalmas előretörése a legnagyobb meglepetés. A csapat hatalmas javuláson ment keresztül az elmúlt év óta és a tavaly még a lista alsó régiójában kullogó együttes ma a másodosztályu bajnokság harmadik helyén fekszik. A bajnokságban továbbra is a Sparta vezet jobb gólarányával az Astra előtt, míg a Banatul, amely vasárnap a kitűnő Slaviával szemben pontot vesztett, a Fortuna mögé szorult. A Titanus veresége a forduló legnagyobb meglepetése, a Vulturul pedig győzelmével a tizedik helyre került fel.

A szövetségi díjban mindössze három meccset játszottak le a csapatok és így a helyezést alig változott, csupán a CAA, amely az egyetlen pontvesztés nélkül álló csapat, jött fel a második helyre. A Hakoah ezen a fordulón aratta első győzelmét, az Intelegerea pedig a Spartát győzte le és így egy hellyel előbbre rukkolt. Alább adjuk a két táblázatot:

Másodosztály:

1. Sparta	8	6	2	—	32	5	14
2. Astra	8	6	2	—	24	9	14

3. Fortuna	8	6	—	2	23	9	12
4. Banatul	8	5	2	1	25	10	12
5. Slavia	7	4	1	2	21	10	9
6. Titanus	8	4	1	3	13	10	9
7. Victoria	8	3	—	5	9	14	6
8. Virtutea	3	2	—	1	3	3	4
9. Crisana	7	2	—	5	9	25	4
10. Vulturul	7	2	—	5	5	26	4
11. CS Lyra	8	1	—	7	6	14	2
12. Patria	7	1	—	6	7	21	2
13. Concordia	7	1	—	6	6	27	2

Szövetségi díj:

1. Gloria	6	5	1	—	45	4	11
2. CAA	5	5	—	—	31	5	10
3. SGA	7	5	—	2	20	10	10
4. AMEFA	5	4	1	—	24	4	9
5. Tricolor	6	4	—	2	25	14	8
6. Olimpia-PTT	6	4	—	2	15	12	8
7. Intelegerea	6	2	1	3	11	21	5
8. Transilvania	6	2	1	3	13	25	5
9. Sparta	5	1	—	4	13	26	2
10. Juventus	6	1	—	5	13	28	2
11. Hakoah	4	1	—	3	6	21	2
12. Soimi-CFR R. A.	5	—	—	5	2	21	—
13. USA	5	—	—	5	2	30	—

Arad — halad...

A régi szállóige, amely szerint Arad — marad, az elmúlt esztendőben a futballsportban is helyet kért magának és az aradi „élcapatok”, a Gloria és az AMEFA a lista végén kullogtak, élénk dokumentálására a visszafelődött aradi labdarúgásnak.

Majdnem minden átmenet nélkül, egészen rövid idő alatt, újra lábrakapott az aradi futball és ismét jelentős szerepet kezd játszani a román labdarúgásport elitcsapatái között. Az aradi csapatok legutóbbi sikereit nem írhatjuk az ellenfelek gyengülésének „rovására”, mert hiszen minden csapat igyekezett kihasználni az átigazolási időt és több neves játékosra tett szert. A Ripensia Chiroiuvál és Kovácsal, az „U” Paunescuval és Dragával, a CAO Czakovval, Szikával és Borbélyal, a Chinezul Thierjunggal, Mathisz-al és Königgel, a Crisana pedig Fanescuval, Boksával és Lengyellel erősítette meg csapatát az ardeali egysüetek közül, de a fővárosiak sem álltak összetett kezekkel. A CFR megszerezte a simeriai Marczint és Pált, valamint Buzát és Rasinariut, a Juventus leszerződtette Endrefit, Miskolczyt, Vajda H.-t, Koronyt, Stanciut, a Venusban Gruin és Voronetzky az új emberek, csak az Unirea-Tricolor nem frissítette fel régi, kipróbált gárdáját. Az aradiak sikereinek okait tehát máshol kell keresnünk és azt hisszük, közel járunk a valósághoz, ha elsősorban a két aradi divíziós csapat kiváló edzőinek tulajdoníthatjuk a respektábilis eredményeket. A Gloria csapata Stoffa Sándor tréner vezetése alatt most végre olyan formára futott fel, amellyel méltóan foglalja el a bajnoki táblázat előkelő harmadik helyét. Az AMEFA-t Kertész Gyula edző hozzáértő keze emelte fel a selejtezők mocsarából és hozta olyan magaslatra, hogy vesztett pontok szerint az AMEFA csupán egyetlen ponttal áll a vezető Ripensia mögött.

Nem kisebb jelentőséggel bír az a körülmény sem, hogy az aradi csapatok most már annyira összekovácsolódtak, hogy szinte hétről-hétre egy és ugyanazon összetételben állnak ki a meccsekre, ami az együttesek összmunkáját hallatlanul elősegíti, hiszen a játékosok az állandó együttműködés folyamán már szinte egymás gondolatát találják ki.

Ugyancsak fontos körülmény a játékosok testi kondíciója is, amelynek kifogástalansága szintén az edzők érdeme, akik nemcsak a futballraffinériára, különböző taktikai fogásokra oktatták játékosukat, hanem ügyelnek arra is,

hogy a futballisták sportszerű életmódot folytassanak.

Az ezután elkövetkezendő küzdelmek még kemény erőpróbák elé állítják az aradi csapatokat, hiszen a Gloria még az Unirea-Tricolor, Ripensia és Chinezul ellen kell, hogy küzdjön, az AMEFA pedig még a CFR, Venus, Crisana, Dacia-Romania és Universitatea ellen meccsel, de szilárd meggyőződésünk, hogy ha a Gloria és AMEFA a hátralévő meccseiket is olyan fegyelmzetten és olyan határtalan küzdeni-akarással játsszák le, ugy az őszi szezon végeztével az első között üdvözölhetjük őket és Arad — legalább a futballsportban — halad... — eris. —

Sokan vagyunk

az öltözöben — állapította meg az AMEFA edzője a vasárnapi mérkőzés előtt, — amikor három sporthirlapíró tett látogatást az AMEFA-fuuknál. A történeti hátszín kedvéért meg kell állapítani, hogy az öltözöben valóban sokan tartózkodtak: a feljes AMEFA-csapat, a klub néhány vezetője és az edző. Feltétlenül enyhítő körülménynek számít az is, hogy az AMEFA nagyfontosságú meccs előtt állt, amelynek megnyerése csak fokozza az önbizalmat a további mérkőzésekre és így az AMEFA különben szimpatikus és eredményesen működő edzője meglehetősen ideges lehetett és a fuuk részére nyugodt légkört akart teremteni. Mindazonáltal udvariasabb formában is „eltandcsolhatta” volna az „alkalmatlan” sportújságírókat, mint az trónikus „sokan vagyunk” kitéjellel.

Volentir, Varjassy és Pecican

a bucaresti-i mérkőzés hősei. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Bozgan Gheorghe bíró-testületi elnökkel, a Gloria csapatának bucaresti-i vezetőjével, aki kijelentette, hogy az egész csapat nagyszerűen, nagy akarással játszott, de a meccs hősei Varjassy, Volentir és Pecican, akik szinte önmagukat multák felül. Különösen Volentir játszott pompásan, minden közbelépése sikerült és a kihíhetetlenebb labdákat felelte ez a Juventus csapatárai elől. — Az Unirea-Tricolor kitűnő, — mondotta Bozgan, — láttam a csapatot szombaton a Venus ellen játszani és mondhatom, hogy vasárnap nehéz dolguk lesz a fuuknak, ha győzni akarnak.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Válságba került az olasz futball

— Tovább tart a délamerikaiak vándorlása —

Rómából jelentik: Az Olaszországban élő egyik külföldi edző leveléből vesszük az alábbi érdekes megállapításokat:

— A futball nálunk pillanatnyilag erősen háttérbe szorult. Ezen nem is lehet csodálkozni. Olaszországnak jelenleg más gondjai vannak. Az abesszin háború érthető módon foglalkoztatja a kedélyeket, a futballmérkőzések iránti érdeklődés hétről-hétre fogy. A játékosoknál is észlelni lehet bizonyos kedvetlenséget. Sok helyen leszállították a fizetéseket, a klubvezetők idegesek és ha ezt a nyomott hangulatot átmenetinek is tekintjük, akkor sem lehet szabadulni attól az érzéstől, hogy az olasz futball jelenleg válságban van.

A délamerikaiak vándorlása tovább tart és minthogy itt csupa csillagról van szó, akik nagy vonzerőt gyakoroltak a tömegekre, bi-

zony jó idő el fog telni, amíg a veszteségeket a csapatok kiheverik.

— A visszaesés világosan megmutatkozik a bajnoki mérkőzéseken. A játék ugyan továbbra is érdekes, a játékosok technikai képzettsége nem hagy semmi kívánnivalót sem hátra, viszont a támadó akciók felépítéséből hiányzik a régi nagyvonalúság és tervszerűség. Az olasz futball vezetői és a szakajtó munkásai is világosan látják ezt a folyamatot és nem dugják strucc módjára homokba a fejüket. Mindig jobban kidomborodik az az irányzat, amely a bajnokságért kizárólag otthoni olasz játékosokat akar szerepeltetni. Tehát a még megmaradt délamerikaiakat is kizárnák a bajnoki küzdelmekből.

Az olasz futballra nehéz idők következnek!

Heti futballműsor

Nemzeti bajnokság: Bucuresti: Venus—Juventus (szombaton) CFR—AMEFA. Arad: Gloria—Unirea-Tricolor. Cluj: Dacia—Romania—CAO. Oradea: Crisana—Ripensia. Timisoara: Chinezul—Universitatea.

Kerületi bajnokság I. oszt.: Tricolor—CAA, Juventus—USA, Intelegrea—SGA, Transylvania—Hakoah, Olimpia-PTT—Soimi-CFR R. A.

II. oszt.: Victoria—Patria, Titanus—Fortuna, Slavia—Sparta, Concordia—CS Lyra, Astra—Banatul.

Szövetségi díj: Juventus—Intelegrea.

rea. Soimi-CFR R. A.—Tricolor, Gloria—CAA, SGA—AMEFA, Sparta—USA.

Ifjusági bajnokság A) csop.: Tricolor—Soimi-CFR R. A., Transylvania—Juventus AMEFA—Banatul, Titanus—SGA.

B) csop.: CAA—Unirea, Intelegrea—Sparta, Fortuna—Olimpia-PTT, Crisana—Gloria.

O A csehszlovák válogatott csapat így áll fel a vasárnapi olaszok elleni Európakupameccsre: Planicska—Burger, Cstyroki—Kostalek, Boucsek, Srbek—Horak, Svoboda, Sobotka, Nejedly, Pucs.

KÖNYVEK

Glasner Antal: „A kőbányászat kézikönyve.” A Magánmérnökök Országos Szövetségének kiadványaként jelent meg még annakidején „A kőbányászat kézikönyve”, különös tekintettel kemény kőzetanyagok fejtésére és feldolgozására. A 260 lapos könyv 231 lei Lepage-nál, Cluj, Kérje a műszaki és technikai könyvek teljes jegyzékét.

„Islám keletkezése”. Kmoskó Mihály budapesti egyetemi tanárnak a Magyar Tud. Akadémia tagjának ez a kis remekműve a Magyar Szemle Kincsestára sorozatában jelent meg. A kitűnő könyv füzve 27, egyszázötvenkötésben 40 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj, Kérje a Magyar Szemle Kincsestára teljes jegyzékét.

„A középkor”. Bartóniek Emma ilyen című könyve a Magyar Szemle Kincsestára sorozatában jelent meg. Kitűnő és érdekes összefoglalás, amelynek magyar történeti részletei Hóman—Szekfi nagy műveiből valók. A kitűnő könyv füzve 27, kötve 40 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj, Kérje a Magyar Szemle Kincsestára teljes jegyzékét.

Robert Eton regénye: „Hajnaltól alkonyig”. Kegyetlenül szép ez a könyv, mint amilyen kegyetlenül szép tud lenni szürke hajnalaival, bíboros alkonyával, gyászos óráival és boldog perceivel az élet maga. Mély és igaz, egyszerű és emberi írás, finom és elgondolkodtató. Olyan hurokat pendít meg az olvasó lelkében, amelyeket csak istenáldotta művész tud megszólaltatni.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALAINKBA a következő jelleges levelek érkeztek, melynek sürgős átvételét kérjük a főküldőhivatalban: „Elvált asszony”, „Fa és tornir”, „Al-lándó”, „Fiatal munkaerő”, „Gyárval-lal”, „Jó pajtas”, „Jó munkaerő”, „Ko-moly”, „Kézpénz”, „Katonavisel”, „Pos-terestant 1000”, „Másodvirágzás”, „Al-lándó”, „Tiszviselő”, „Megőzhat”.

Középkorú finomlelkű uriember, ke-resi hasonló urhölgy ismeretséget a ta-lálkozás megjelölésével. „L'ami char-mante” jeltegere az Aradi Közlöny ki-adójában. 5961

ALKALMAZÁS.

VIDÉKRŐ keresek 4—6 éves gyermek mellé es könnyű házimunkára leányt. Cim a kiadóban. 5942

KISIGENYŰ, nőtlen lakatos vagy kovács-ségédet keresek teljes ellátással Szatark, Macea jud. Arad. 5944

EGY ÜGYES molnárségéd állást keres. Arad, Str. Marasesti No. 10. 5964

Titkárkisasszonyt keresek. Érdek-lődni Str. Eminescu 12., emelet, délután 4—6-ig. 5965

PERFEKT szobaleányt keresek éves bi-szonyítvánnyal. Bulev. Begele Ferdinand 15., I. em., ajtó 18. 5966

LAKÁS.

STR. ALEXANDRI 7. szám alatt első emeleti modern háromszobás lakás ki-adó. 5962

KÉTSZOBÁS szép lakás előszobával, mellékhelyiségekkel november 1-re ki-adó, Str. Marasesti 66—68., házmester-nél. 5963

November 1-re minden könyve-lemmel, kom-ponnal ellátott egy 3 szobás és 4 szobás lakás központi fűtéssel k-adó. Bővebbet Piața Catedralei 5, ház-felügyelőnél. 5765

AZONNALRA KIADÓ: 3 szobás, elő-és fürdőszobás, parket és uccai lakás, P. ata Avram Iancu 5—6. 5951

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Sürgösen keresünk mindenemű sző-nyegeket, varrógépet, irógépet, antik por-celliant, ezüstöt. Teljes laksterendezése-ket veszünk. Aranyat, ezüstöt a legma-gasabb napi áron veszünk. Ebedő kom-plett 3500, világos háló új 4560, csilláro-, tükrök, uriszoba, bógarni ura, Singer varrógépek, ottománok, rézágak, gyer-ekágyak, dísz tárgyak stb. stb. — Zalogtárgyakra a legmagasabb össze-geket csak az általunk képviselt tími-soarai zalogház folyósítja. Megnosza-zabó áásokat a legolcsóbban vállalkunk: „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4639

TISZTA MOSOTI RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny ki-adóhivatalában. 100

Pléh- és fahordók eladóik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható

az Aradi Közlöny főküldőjében.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 23

Bucuresti, 1.05: Gramofon. 1.55: Gra-mofon 2.30: Gramofon. 6: Szórakoztató zene 7.20: Szórakoztató zene 8.15: Művészlemez 9: Orgon hangverseny. 9.50: Sofia Munteanu énekel. 10.15: Szórakoztató zene. 10.45: Rádiózenekar. 11.45: Hírek — Budapest I 7.45: Torna Utána hanglemezek 11: Hírek. 11.20: „Hajótörtek pusztulása”. Felolvasás. 11.45: „Üstökös a laboratórium-ban”. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Az 1 honvédegyletezőred fuvóze-nekara 2.30: Stepat Eugen balalajka-zenekara 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diákfelőrája 6: Málnási Ödön dr. elő-adása 6.30: Zasio Lili grófné nápolyi dalokat énekel zongorakísérettel. 7: Kosztolányi Dezső „szél Széchenyi: „Kelet népe” című művéről 7.15: Olasz nyelvoktatás. 7.45: Hanglemezek. 8.10: „Magyar emlékek Berlinben” 8.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 9.30: Vigjáték-előadás a stúdióban. 10.35: Hírek. 11: Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál. 11.50: Fűsi-Horváth József olasznyelvű előadása: „Il culto di Dante in Ungheria”. 12.10: Ticharich Zdenka zongorázik. — Budapest II 7.05—7.40: Hanglemezek. 8.20—8.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 8.50—9.15: „Hogyan élt hajdan a magyar paraszt”. 9.35—10.25: Pityó József jazz-zenekará-nak műsora Weygand Tibor énekszám-jaival — Bécs. 8.25: Gramofon 11.20: Iskola rádió. 12.30: Asszonyoknak. 1: Szórakoztató zene. 3: Liszt: Zongora-verseny Es-dur (gramofonon) 5.05: In-dulólemezek 6: Modern osztrák komponisták kamaraműveiből. 7.35: Eszperan-tó. 8.35: Brahms: Német rekviem. Vezé-nyel Wilhelm Furtwaengler. 11.05: Operettrészletek. 12.45—2: Jazz a Cafe Palmhofból. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar 2.15: Dalok. 5: Gramofon 5.30: Kamarazene 7.30: Német lec-ke. 8: Gramofon. 9: Ljubljana 11.20: Jazz. — Berlin. 7.30: Reggeli hangver-seny. 10.40: Gyermeknek. 1: Szóra-koztató zene 3.15: Könnyű zene 7: Ka-marazene 8.20: Dalok. 9.45: Zenekari hangverseny. 11.30: Köln — Deutsch-landsender. 7.30: Szórakoztató zene. 1: Szórakoztató zene. 3: Könnyű zene. 4.15: Brazíliai népzene. 5: Szórakoztató zene 8: Vidám óra 9.45: Harmonikaze-ne 11: Hírek. 11.30: Hegedűszámok. 12: Géczy Barnabás és zenekara.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 24.

Bucuresti, 1.05: Gramofon. 1.55: Gra-mofon. 2.30: Gramofon 6: Rádiózene-kar 7.20: Rádiózenekar 8.15: Dalleme-zek 9.15: Szimfonikus hangverseny. Albert Escalles. Csajkovszkij: Hegedűver-seny. D-dur. Respighi: Róma ienyői, Utána étermi zene, majd hírek — Bu-dapest I. 7.45: Torna Utána hangleme-zek 11: Hírek. 11.20: Mikes Kelemen leveleiből. Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05—2.30: Lakatos Gyula és Laka-tos Vince cigányzenekara. 2.40—3.20: Főthly Ida zongorázik. 3.40: Hírek. 5.10: A magyar nőnevelés uttörője. 6: A baronni értékesítése. 6.30: A Mándits-jazz-zenekar műsora. 7.15: Ortutay Gyula előadása. 7.45: Marschallkó Rózsi énekel zongorakísérettel. 8.20: A rádió külügyi negyedőrája 8.40: Erdős Vera tárogatózik zongorakísérettel 9.05: Közvetítés a Városi Színházból. „En és a kisöcsém” Irta: Szilágyi László. Zené-jét szerezte: Eisemann Mihály. Az I. felvonás után kb. 10.15: Hírek A II. felvo-nás után b 12: Beszélgetés a szereplők-vel. Majd hanglemezek. — Budapest II 6.05—6.25: Cigánydalok. 7.50—8.15: „Gyöngyössy István”. 8.45—9: Babits Mihály beszél Meredith Az önző című regényéről. 9.05—9.30: Novotny—Kubi-csek harmonikakettős. 9.35—9.55: Hírek 10—11: Cigányzenekar. — Bécs. 8: Torna 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.10: Gramofon. 3: Gyenge Anna leme-zei. 4.20: Gyermeknek. 5.05: Tiroli népzene gramofonon. 6.30: Kínai és ja-pán zene. 8.20: Az ötvenéves Cigány-báró. Zenei egybeállítás 11.10: Dorothy Moulton (szoprán) angol dalokat éne-kel 11.40: Eszperantó. 12.05: „Bajaz-zók” Leoncavallo operája. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar 2.15: Gramofon. 6: Dalok 7.30: Gramofon. 9: Szimf. hangverseny. 11.20: Dalok. — Berlin. 7.30: Reggeli zene. 9: Torna. 10.30: Asszonyoknak. 1.30: Déli zene Münchenből 5: Északi dalok és zene-számok 5.30: Asszonyoknak. 9.10: Tar-ka óra. 10.15: Kabaré zeneszámokkal. 11: Hírek 11.30—1: Szórakoztató zene. Heisberg. 7.30: Reggeli hangverseny 9.30: Torna asszonyoknak 1. Déli zene Münchenből. 5: Dalok és hártatók. 8.30: Leányok énekelnek. 9.10: Tarka műsor — Lipcse 9: Torna asszonyok-nak 1: Szórakoztató zene Münchenből. 5: Házizene harmóniumon és zongorán. 8: Hangjáték. 9.10: Tarka óra. 10.15: Kabaré. 11.30: Rádiózenekar szoprán-énekekkel.